

ŽENA IN DOM

ŠTEV. 5

MAJ 1941

LETO XII.

**Ona opaža
po pogledih moških -
Od dneva do dneva je
njen teint vse lepši!**

Poskusite enkrat sami. Kanite malo Scherk Gesichtswasser na košček vate in obrišite počasi s tem svoj obraz. Takoj boste občutili, kako se Vaša koža polni z oživljajočo krvjo. Če potem pogledate ta košček vate, boste z neprijetnom občutkom opazili, da je popol-

noma črn. Toliko nesnage je v porah, ki je niste mogli odstraniti s sredstvi, na katera ste se navadili. Čista koža je pa predpogoj za lepoto. Scherk Gesichtswasser se vpija globoko v pore, raztaplja sojedice, mozolje in nesnago ter pravi kožo temeljito lepo, gladko in nežno. Vaša koža spet lahko diha, Scherk Gesichtswasser jo osveži, ozdravi in pomladi.

**Scherk
Gesichts-
Wasser**

Vljudnost.

«Ali vam smem ponuditi dežnik, gospodična?»
«Hvala, saj vidite, da imam svojega.»
«Ah, to nič ne de, vašega lahko zapremo!»

Štorklja.

Dve štorklji, samec in samica, sta stali na vrhu strehe, v gnezdu pa je bil mladič.
Samica: «Danes me je naš mali vprašal, kako je prišel na svet. Kaj naj mu rečem?»

Lahka reč.

«Ali veš, da je znal Rubens z eno samo potezo čopiča izpremeniti nasmejan otroški obraz v jokajočega?»
«To znam jaz z golo roko, še čopiča ne potrebujem.»

Slikar.

«Za sto dinarjev naj vam prodam tole sliko? Toliko sem dal za platno!»
«Že, ampak ko je bilo novo!»

Ogl. reg. S. Br. 7006/38

Optimist.

«Kako se ti godi, prijatelj?»
«Imenitno! Oženil se bom z mlado, lepo in zelo bogato deklico.»
«Čestitam — in kako se piše to dekletu?»
«Še ne vem; dal sem šele ženitno ponudbo v časopis.»

Marljiv.

Gospod šef sprejema delavca.
«V prvem nadstropju se več dela, toda plača je večja. V pritličju se že ne dela toliko, ampak plača je manjša. Kam hočete iti delat?»
«Najrajši v klet.»

Kaj bi rajši?

«Kaj bi si ti rajši izbral, prijatelj, da bi bil milijonar ali pa da bi imel tifus?»
«No, lepo te prosim, kakšno vprašanje pa je to?»
«Le kar odgovori!»
«Samo po sebi se razume, da bi bil rajši milijonar.»
«No, vidiš, kako si kratkoviden! Milijonar mora vsak umreti, od tistih pa, ki imajo tifus, samo trideset odstotkov.»

Med trgovci.

«Pa se ne bojite, da bi vam kdo med vašo odsotnostjo vlomil v trgovino?»
«O ne, tam spi vendar moj knjigovodja.»
«Da, to vem, ampak kdo je tam ponoči?»

Škotska.

Neki škot se je hotel odpeljati z jutranjim vlakom, pa se je bal, da se ne bo o pravem času zbudil. Zato je prejšnji dan dal sam sebi naslovljeno pismo na pošto, toda nefrankirano. Drugi dan zjutraj nekdo močno razbija po vratih: «Pismo! Doplačilo tri pence!»
«Ne sprejem!» pravi škot za vrati.
«Takšne malopridnosti ne bom podpiral.»

Presoja.

Katero pivo mislite, da je boljše, svetlo ali temno?
«Dajte mi mir s temnim pivom! Ondan sem izpil šest svetlih, pa mi ni bilo nič, potem sem si dal pa še šest temnih in komaj sem se držal na nogah!»

Dieta.

Zdravnik: «Morate imeti dieto: nekaj piškotov in lahko juho dvakrat na dan...»
Pacient: «Pred jedjo ali po jedi, gospod doktor?»

Pozor!

Darmol, sredstvo za odvajanje se često potvarja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarezo v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni Darmol.

DARMOL

SMEH JE ZDRAV
IN ZAERAJ PRAV

Pri zobozdravniku.

«Človek božji, kaj pa rjovete, saj se zoba še dotaknil nisem?»
«Vem, ampak stojite mi na kurjem očesu.»

Letalski alarm.

Oglasil se je letalski alarm. Gospa C. je skočila iz postelje.
«Končno! Sem že mislila, da nocoj ne bo nič!»
«Noriš?» pravi gospod C. in hiti z ženo v kletno zaklonišče. «Mar te tako veseli ta alarm?»
«Danes že,» odgovori gospa C., «saj imam vendar na sebi novo pižamo s pikicami! Sosede bodo zelene od zavisti!»

Počasen strup.

«Opozarjam vas, da je alkohol počasen strup!»
«Nič ne de, gospod doktor, meni se sploh ne mudi.»

Gospa ravnateljeva.

«Ali ima gospod ravnatelj čas?»
«O — za lepe dame ima vedno čas!»
«Torej mu povejte, da je njegova žena tukaj.»

Zdenka Arlova:

Ali je ljubezen slepa?

Lepota je sicer dokaj relativen pojem, toda so na svetu ženske, katerih pri najboljši volji ne moremo imenovati lepih, niti ne čednih. In takih je morda petdeset odstotkov.

In vendar so prav te manj lepe ali celo nelepe ženske tako pogosto predmet globoke ljubezni. Menda je ravno zato nastala domneva, da je ljubezen slepa. Kolikokrat ste že slišale nekoliko surovo sodbo o svoji znanki, oziroma o njenem prijatelju: «Le kaj vidi ta človek na njej? Saj ni niti malo lepa!» — Bržkone ste ugovarjali, češ da ima mnogo ljubkih in lepih lastnosti, ki prekašajo fizične nedostatke. Da, to je bilo gotovo pravilno, ampak stavim z vami, kolikor hočete, da mu ona tudi ugaja, da jo vidi lepo, četudi ves drugi svet drugače sodi. Edini je izmed vseh ljudi, ki vidi njeno lepoto, in tako bi se prav za prav zdela upravičena trditve, da je ljubezen slepa. Zakaj če vsi drugi vidijo žensko neljubko, nedražestno, on pa ne, potem se res zdi, da ga je do neke mere zaslepilo njegovo čustvo, ki mu je neopazno dalo nekake rožnate naočnike na nos.

Toda ni res, da je ljubezen slepa. Seveda, če imamo koga radi, laže prezremo njegove fizične nedostatke in odkrijemo njegove vrline in odlike. Ampak to bi ne zadostovalo.

Ženska, ki gre s svojim nelepip, brezizraznim obrazom mimo vas čisto nebrizno in brez najmanjše težnje, da bi zbudila v vas ugoden vtis, ta ženska, ki vam ne ugaja in vam niti ugajati ne more, ker se za to ne potrudi, izgubi v navzočnosti človeka, do katerega ji je kaj in kateri ji je blizu, svoj brezbarvni izraz oči, izgubi grde poteze nagubanega čela. Kakor da se je do taknila čudežna paličica, se tako izpremeni, da je skoraj ni spoznati, ker hrepeni, da bi mu ugajala. In potem se mu seveda zdi mikavna, ker je tudi zares mikavna v tistem trenutku, ko je z njim. No, ali že razumete? Takšno jo on vidi zmerom, vi drugi pa nikoli. Potem kajpada ne morete razumeti njegovega navdušenja in ga sumničite, da je slep. On pa morda isto misli o vas. Toda niste slepi niti vi niti on. Žena zna pač za ljubljene oči storiti čudež, zna postati lepa.

Zmota je trditi, da je ljubezen slepa. Ne, ni. Ljubezen le vidi to, česar mi drugi ne vidimo. Zato, ker je edino za ljubezen in iz ljubezni mogoče storiti veliki čudež, ki se tako popolno ne posreči niti najtežjim kozmetičnim opera-

Vaše zdravje, Vaša udobnost, Vaše dobro počutje zahtevajo učinkovite zdravstvene zaščite. To Vam nudi ODOL.

Ustna voda ODOL varuje Vaše zdravje, osvežuje, poživlja in daje sveže vonjiv dah, ohranja Vaše zobe čiste in zdrave do sive starosti. Če negujete usta z ODOL-om, negujete hkrati zdravje in lepote.

ODOL

cijam: odstraniti to, kar kazi, in podčrtati to, kar krasi, tako, da to prevladuje.

Lepota je sicer precej relativen po-

jem, toda ni na svetu niti ene nelepe ženske ki bi se ne mogla dvojici ljubljenih oči ne samo kazati lepe, ampak tudi res biti lepa, mikavna in očarljiva.

===== M = II = S = IL = II =====

Kdaj je največ laži? — Pred volitvami, med vojno, po lovu.

Ljubezen je boj dveh, izmed katerih podleže ta, čigar ljubezen je močnejša.

Kaj je metafizika? — Če nekdo nekaj pove, česar ne razume, nekemu drugemu, ki ga ne razume.

Sreča je kakor nedeljski lovec — nihče ne ve, koga bo zadela.

Ljubezen v zakonu je kakor cvetlica v rastlinjaku — treba jo je greti.

O ženskah pravimo, da so svoje glavne — lastni trmi pa pravimo, da je načelo.

Pri glavobolu ? Pyramidon

TABLETE

Ogl. reg. pod S. Br. 1318 od 15. XII. 1938.

Q

Jod-Kalikloca

Od zdravnikov priporočena zobna krema

vsebuje 0,0075% organskega joda. 0,000035 g tega joda se pri čiščenju zob resorbira od dlesne in s tem porazdeli na notranje organe telesa.

Jod-Kalikloca je prijetno se peneča zobna krema najboljše kakovosti (brez kalijevega klorata), zelo slastnega in osvežujočega vonja. Minimalna količina organskega joda zadostuje za dolgotrajno desinfekcijo ustne votline (znanstveno dokazano!) in zaščitenje zob in dlesne pred obolenji, zlasti tudi pred paradentozo, ki je razširjena po vsem svetu.

Dalje je **Jod-Kalikloca** zdravniško priznana kot profilaktikum zoper prehlad, starostne pojave (arteriosklerozo) in kot izpodbudilo za vse telesne funkcije.

Queisser & Co., Hamburg 19.
Zaloga za Jugoslavijo:
Drogerija GREGORIČ
Ljubljana, Prešernova 5

Prijetno se peneča
zdravstvena
zobna krema!

Uprava prosi:

1. Ako še niste plačali naročnine za I. in tudi za II. četrtletje, ki znaša 40.— din, jo še danes nakažite.

Hvaležni Vam bomo, če nam nakažete celotno naročnino, t. j. 78.— din.

2. Pišite naslove in imena čitljivo, sicer so pomote v Vašo škodo.

3. Kadar želite odgovor, priložite glede na ponovno povišanje poštinih pristojbin znamko za 2.— din.

4. Ako svojega lista ne dobite do 8. vsakega meseca, pišite dopisnico s svojim natančnim naslovom. Če ste se preselili ali poročili, napišite tudi prejšnji naslov in deklško ime, pod katerim ste dobivali svoj list. Prosimo, vzemite na znanje, da Vam bomo izgubljeno številko takoj

poslali in Vam o tem še posebej ne bomo pisali. Izgubljeno številko bomo reklamirali na pošti.

5. Kroji pridejo iz inozemstva. Preden jih dobite skozi cenzuro, traja 14 dni. Prosimo, potrpite. Ko bodo normalne razmere, bo vse v redu. Obenem z naročilom krojev nakažite tudi ustrezajoči znesek. Razen točne oznake kroja prosimo, naj se vselej navede tudi velikost kroja.

Trma ni dobra

«Veste, kaj me boli v mojem zakonu?» je rekel nedavno mož, ki živi že trideset let s svojo ženo v čisto znosnem zakonu. «To, da od svoje žene nisem še nikoli slišal besedice opravičbe, čeprav se je kdaj prav dobro zavedala krivde. Tudi ni še nikoli prišla, da bi rekla: ne bodi hud, bodiva si spet dobra!»

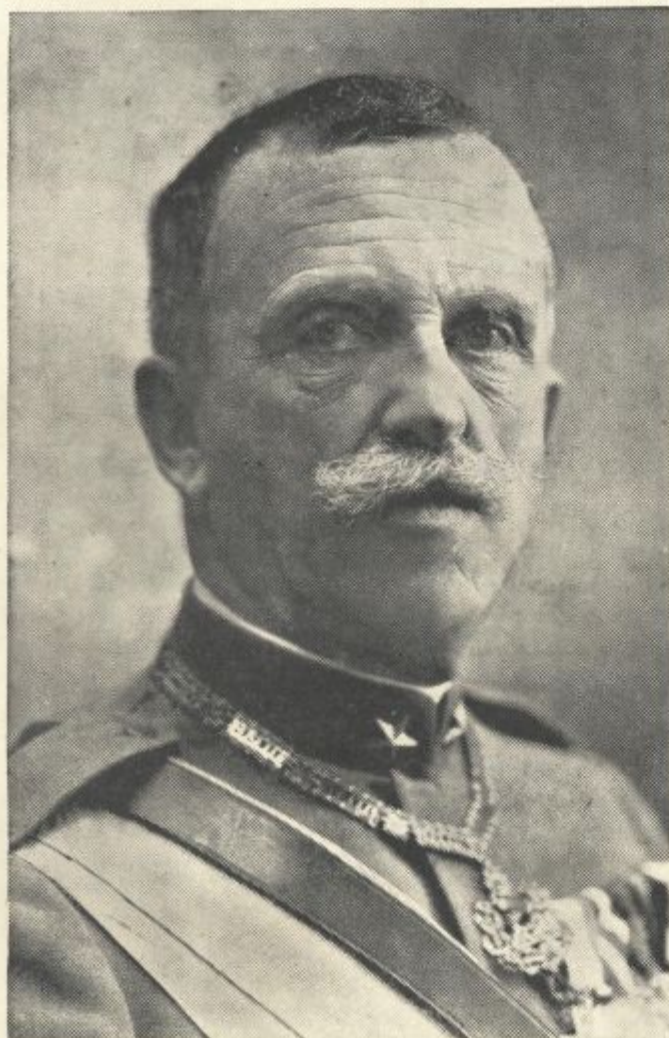
Glejte, to ni prav. Že v našem listu smo nekajkrat čitale povesti ali članke, kjer je pisateljica trdila, da so moški kakor otroci. Otroci pa imajo radi, ga se jim izkazuje nežnost, sočustvovanje, da jih nežna, ljubeča roka poboža. Tudi možem to ugaja. Mož odpusti ženi tako rekoč vse, če se mu ljubeznivo približa, opraviči in reče samo: «Ne bodi več hud name, bodiva si spet dobra, saj se imava rada!» Vedite, da trma in neutemeljeni ponos žene moža ne samo žali, ampak tudi boli. Saj ni treba, da bi vselej, kadar se zakonca sporečeta in potem morda med seboj ne govorita, prišla žena k možu in z opravičujočimi, krivdo priznavajočimi besedami pre-

kinila za oba mučni molk. Toda vsaj takrat, kadar je krivda na njeni strani, naj pride! Ena sama nežna, ljubeča beseda, po kateri mož naravnost hrepeni, bo kakor balzam na njegovo srčno rano, pa tudi na rano srečnega zakona. Koliko lahko doseže nežna, pametna žena! Samo izjeme so taki možje, ki niso dovzetni za nežno ravnanje žene. Koliko pa je mož, ki bi jih ne ganilo, če bi prišla žena, hoteč se pobotati, k njemu, ga pobožala in rekla: «Glej, zakaj sva takšna! Rada se imava, pa se takole sporekava! Kajne da se ne bova več?» Beseda ni konj, pravijo po pravici. Dobra beseda dela mnogokrat čudeže, posebno če je izgovorjena res iz srca, če sega od srca do srca.

Il nuovo statuto della Provincia di Lubiana

Il Duce concede alla Slovenia occupata dalle Forze Armate Italiane un ordinamento autonomo nell'ambito della sovranità di Roma

La piena leale riconoscenza delle popolazioni verso Sua Maestà il Re Imperatore e il Duce per le generose e particolari leggi

Nova ustava za Ljubljansko pokrajino

Duce je podelil Sloveniji, zasedeni po Italijanski Oboroženi Vojni Sili, avtonomno ustavo pod suverenostjo Rima

Ves narod izraža svojo popolno lojalno zahvalnost Njeg. Veličanstvu Kralju in Cesarju ter Duceju za blagodejne in posebne zakone

Drage naročnice in bralke!

Nastopil je za naš rod veliki teden. Prišel je s cvetno nedeljo, ki je vsa žalostna in puščobna vstala v megleno, temačno jutro, ko so skozi sive oblake pribrneli aeroplani in je zajavkala sirena: smrt... vojna... vojna... smrt... Bilo je to na samo cvetno nedeljo, ko so otroci nosili pisane, s pomarančami in jabolki okrašene butare k blagoslovu, toda ne nasmejanih oči in sijočih lic, temveč žalostnih, objokanih pogledov. Preplašeno so se ozirali v nebo in prisluškovali, kdaj in od kod bodo spet pribrnela letala.

In tako je bilo ves veliki teden. Bali smo se za svoje življenje, bali za življenje onih, ki je nanje v dežju, snegu in mrazu prežala smrt, vsa mrzla in grozna, da bi upihnila veliko, upanja in načrtov polno luč življenja.

Sedaj imamo mir. Hvaležni moramo biti Bogu, da smo ostali živi in da so nam ostali neporušeni domovi.

Bodimo do italijanskih oblasti korektni in lojalni.

Gospod Kr. Civilni komisar Emilio Grazioli je obljubil, da ostanejo naše šege, navade in narodni običaji nespremenjeni. Njegova poglobljena skrb je, da reši predvsem položaj prehrane in kar najhitreje vsa važna gospodarska vprašanja, da prepreči brezposelnost in s tem v zvezi strahoto bede.

Za izdajanje časopisov je izdana začasna odredba, ki ste jo gotovo brali že v dnevnikih. V smislu teh navodil smo izdali tudi to številko.

Nekje v bodočnosti pa nas čaka plačilo za to. Kajti prišel bo dan, ves sončen in lep, ko bodo po širnem svetu razglasili glasniki, da je na zemlji zavladal mir, in se bo spet vrnilo srečno in mirno življenje. Utihi bo grmenje topov, pokanje pušk in tuljenje siren, prenehali bodo boji in sovraštva, in blaginja se bo vrnila v deželo. Možje se bodo vračali na svoje domove, odložili bodo puške in spet prijeli za plug in brano. In zemlja, napojena z dragoceno človeško krvjo, nam bo rodila stoteren sad. Spet bomo imeli kruha, belega kruha, imeli bomo blaga, imeli luči, imeli bomo mir. Nastopila bo takrat velika nedelja vsega človeškega rodu.

Do takrat pa, drage naročnice in bralke, stisnimo zobe in zberimo vso svojo moč, da bomo čim lažje in bolje preživeli čas, ki nas loči od boljše in lepše bodočnosti. Če nam bo še tako hudo, ne obupajmo; če nam bo še tako težko, ne omagajmo! Vse težave in vse bridkosti nam bodo stotero poplačane v bodočih srečnih dneh.

«Žena in dom» Vam bo, kakor doslej, tudi za naprej v največjo pomoč in korist. Prinašala Vam bo, kar se bo le največ dala, koristnih in praktičnih nasvetov, poučnih člankov, ki Vam bodo kazali pot iz zagat in težav, pa tudi veliko zabavnega in zanimivega čtiva, ki Vam bo pomagal pozabiti na vsakdanje skrbi in bridkosti in Vas spravil na lepše in srečnejše misli, na sončno bodočnost, ki nas čaka po mračnih in temnih dneh.

Prepričani smo, da boste z listom še naprej zadovoljne in se ne boste jezile na nas, če bo zaradi slabih poštних zvez izhajal morda nekoliko neredno. Lahko pa nam verjamete, da bomo storili vse, kar je v naših močeh, da boste z nami in listom čim bolj zadovoljne.

V prepričanju, da bomo skupaj dočakali in doživeli srečne in sončne dni,

Vas lepo pozdravljamo:

Uredništvo.

Zaradi nastalih razmer to pot nismo mogli natisniti krojne pole. Kakor hitro se položaj vsaj za silo uredi, bo pa «Žena in dom» spet normalno izhajala.

Prosimo Vas, da tudi Vi uvažujete naš sedanji težavni položaj. Nakazite še danes naročnino za vse leto za 12 števil «Žene in doma», 10 prilog za kroje in 5 gospodinjstvih knjig . . . 128.— din ali pa vsaj za pol leta 65.— din.

Naročnicam, ki ne bodo nakazale naročnine, smo prisiljeni list ustaviti. Položnice prilagamo. Tistim številnim naročnicam, ki so že vse plačale, se prisrčno zahvaljujemo.

UPRAVA,
Ljubljana, Dalmatinova 8.

Mamica, odpusti!

Na mladih, zelenih vrbovih vejah se leskeče rosa. Škrjanec, ki se je skrival v sinjo svilo neba, žvrgoli. Marta strmi na majhen griček rjave prsti. Saj ni mogoče, oh, ni mogoče, da je tukaj, pod tem gričkom za večno skrit materin dobri obraz... njeno ljubeče srce... ne, ni mogoče...

Martini beli, ozki, negovani prsti krčevito mečkajo robček. Tako rada bi jokala. Pa ni solz. Ni jih. Kakor da so vse stekle k srcu in jo zdaj tam tišče, bole...

Marta strmi na griček rjave prsti. Še pred pol ure ni bilo tega grička. Temna jama je lačno zevala. Potem so položili vanjo ozko črno krsto. Prst se je pohlepno usula nanjo, in uboga krsta v jami je stokala, stokala vedno tiše, vedno slabotneje, dokler je slednjič tale mali griček ni prisilil v molk. Večen molk.

Marta je sama. Vsi so odšli. Nič več je ne žgo očitajoči pogledi. In očitajoči šepet, ki bi se najrajši razrasel v krik, je utihnil. Nič več ne stoka krsta v jami. Mali rjavi griček molči. Vsepovsod je molk, le škrjanec, skrit v sinji svili neba, žvrgoli...

Toda nekdo vendarle govori... «Marta, nehvaležna hči, najtežji greh si si nakopala! Do konca tvojih dni te bo žgal!...» Marta se je plašno ozrla. Ne, nikogar ni. In vendar, kdo to govori? Griček rjave prsti je mrtev, nem. Kdo govori? Mlade, zelene vrbove veje so nepremične. Ali so ji one tako neusmiljeno očitale?

«...Marta, nehvaležna hči, do smrti te bo težil tvoj veliki, neodpustljivi greh!»

Kdo ji to očita?

Škrjanec je utihnil. Vse mlado jutro molči. Nekje visoko, visoko se zlato smehlja sonce. Le Martino srce glasno utripa. Nehvaležna hči! Nehvaležna hči! sliši... toda to... je vendar njeno srce... Njeno lastno srce ji torej očita... jo obsoja...

«Nehvaležna hči! Nehvaležna hči!» Očitek se razrašča, vse glasnejši in glasnejši postaja, spreminja se v krik, ki sega do samega sonca...

Marta drgeče... Pobegniti bi, če bi mogla. Skrila bi se kamorkoli. Toda saj ne more. Noge bi je ne hotele ubogati. In sploh, saj ne more pobegniti pred očitki svojega srca! Ne, ne more!

Glava, zastrta v črn pajčolan, se ji sklanja vedno globlje... Mamica, odpusti mi! šepeta skrušeno. Toda srce kriči glasneje in glasneje: «Nehvaležna hči! Nehvaležna hči!» O da bi mogla vsaj jokati! Izjokati vso tegobo, ki je kakor gora svinca težka in velika... Da bi mogla...!

«Mamica, odpustite!» stoka bolno. Toda griček rjave prsti je nem. Srce pa kriči, kriči in očita...

Marta misli na svojo mladost. Na vesela, sončna leta... Očeta se le medlo spominja. Umril je, ko je izpolnila tretje leto... Ostali sta sami z materjo in kljub očetovi smrti ni bilo njuno življenje nič pretežko, ker je bila mati skrbna, dobra in delavna. Marta je rasla v zatišju vaške samote in v soncu materine ljubezni. Mati je žela, plela, kopala na njivah, da je bila Marta lepo oblečena, da je lahko šla v mestne šole. Marta je postala mestna gospodična, doštudirala je, dobila je dobro službo. Mati je ostarela, moči so ji opešale. Marta je sanjarila o bogatem možu, lepem meščanskem stanovanju, o lepih oblekah, avtomobilu in loži v gledališču. Materine želje so bile pa skromne in preproste, kakor je bila od nekdaj

skromna in preprosta ona sama. Želela si je mirnega skromnega kotička pri hčerki, tako majhnega, da bi nikomur ne bila na poti. Hrepenela je po kodrolasih vnuhkih...

Obema so se želje izpolnile, toda Marti šele polagoma. Omožila se je. Mož je bil dober človek, toda še mlad in je moral šele obogateti. Tako je Marta dobila pred razkašnim gosposkim stanovanjem in avtomobilom kodrolaso dete. Zdaj bi morala pač imeti služkinjo, se je spomnila. Toda če vzame k sebi mater, bo ceneje, zdaj, ko morata z možem še varčevati.

Mati je prišla v svojem širokem kmetiškem krilu, z dobrodušnimi, od sreče zasolženimi očmi: njena edina, največja želja je bila izpolnjena. Smela je ostati pri hčerki. Varovala bo kodrolasega vnučka...

Življenje se je smehljalo. Vse poti so bile sončne in ravne in so vodile skozi pomladne, s cvetjem posute gaje... Martin mož je obogatel. Preselili so se v razkošno vilo. Marta je dobila avtomobil, dobila je lepe obleke, imela je ložo v gledališču.

Mati je morala svoja široka, kmetiška krila zamenjati z ožjimi, meščansko krojenimi oblekami, ki si jih nikoli ni znala prav obleči. Z malim Jurčkom nista več spala v kuhinji. Dobila sta lepo, belo sobico.

Marta je bila imenitna gospa. Imela je odlične prijateljice. Njena mati je nosila meščansko krojene obleke, toda gosposkih navad ji Marta ni mogla privzgojiti. Marta se je začela sramovati svoje okorne, preproste kmetiške matere.

Mali Jurček ni smel več v park s svojo ljubo staro mamico. Zdaj je hodila z njim sestra negovalka v svoji lepi, gosposki uniformi. Sestra je spala z njim v lepi sobici, stara mamica pa se je morala preseliti v podstrešno izbico, kjer je samevala vse dolge dni in zdihovala po svojem kodrolasem vnučku.

Mati se je spremenila. Veseli, dobrodušni nasmeh na starem nagubanem licu je ugasnil. Kakor siva senca se je viačila po lepih gosposkih sobah, in kamorkoli je prišla, se je Marti zdelo, da je v napotje. Tudi starka sama je to občutila, in bilo ji je hudo.

Marta se je spomnila, da imajo v gosposkih družinah tudi kuharico. Najela jo je. Toda kje bo dekleta spalo? Pomislila je na materino izbico. Prav za prav zdaj matere nič več ne potrebuje... Če bi...? Dolgo je razglabljala.

Nekega mrzlega zimskega jutra je stara mamica poslednjič objela svojega malega Jurčka. Jurček je jokal, jokal, lepa, prijazna sestra ga ni mogla potolažiti. Tiščal je obrazek k šipi in gledal za svojo ljubo, dobro staro mamico, ki je v svojem širokem kmetiškem krilu počasi odhajala, se kdaj pa kdaj ozrla, mu pomahala z roko, potem pa spet segla k očem. Najbrž je jokala.

Marti je bilo kar prav. Saj ji bom pošiljala denar, si je tolažila vest. Tukaj v mestu se tako ni mogla vživeti.

Mati se je vrnila v vas, molčeča, otožna. Zakaj? so izpraševali sosede. Čemu? so se čudili. Molčala je. Svoje hčerke vendar ni mogla in ni hotela obtoževati. Tako samotno in tiho je bilo krog nje. Daleč je bil Jurček. Daleč je bil njegov srebrni smeh. Daleč je bil njegov ljubi, gostoleči glasek, daleč, daleč... Dila je tako sama. Še nikoli je ni samota tako težila.

Marta ji je pošiljala denar in kdaj pa kdaj pozdrave. Drugega nič. Nič... Mati je včasih hčeri pisala pismo. Velike, okorne, zveržene črke so vsaka zase težile: Tako mi je dolgčas po Jurčku. Tako dolgčas mi je, saj bom umrla od zapuščenosti...

Res je umrla na pomlad, ko so se lastovke vrnile, zdaj, ko si sonce vsako jutro v rosi umiva svoj zlati obraz in žgole škrajnci nad polji. Marte njena smrt ni preveč bolela. Seveda, jokala je, pa se je tudi potolažila: mama je bila pač stara. Jurček je pa jokal in jokal in niti mama niti očka niti lepa, prijazna sestra ga niso mogle potolažiti. Zakaj imel je staro mamico tako rad...

Materin mrtvi, negibni obraz je bil otožen, da je vztrpetala. Potem pa so pokrili krsto. Nič več ga ni videla. Toda krog nje je bilo še dosti živih obrazov, ki so ji neprikrito očitali, jo obtoževali... Tudi tem se bo umaknila, ko se popoldne spet odpelje v mesto... Toda srce, njeno srce pojde z njo... Pred njim ne more ubežati, nikamor se mu ne more skriti. Srce bo nenehoma z njo in ji bo očitalo: Nehvaležna hči! Nehvaležna hči!

Marta strmi na kupček rjave prsti. Pod njim spi mati. Nikoli več se ne bo zbudila. Nič več ne bo prišla k njej v svojem širokem kmetiškem krilu. Nikoli več je ne bo tako preprosto in skrbeče vprašala: «Marta, si srečna pri vsej tej bogatiji? Ko bi bila jaz na tvojem mestu, bi se ne mogla znajti...» Takšna je bila. Takšna je ostala. Ljuba, dobra, preprosta.

«Nehvaležna hči! Nehvaležna hči!» nenehoma kriči srce.

Njene posinele ustnice onemoglo prosijo:

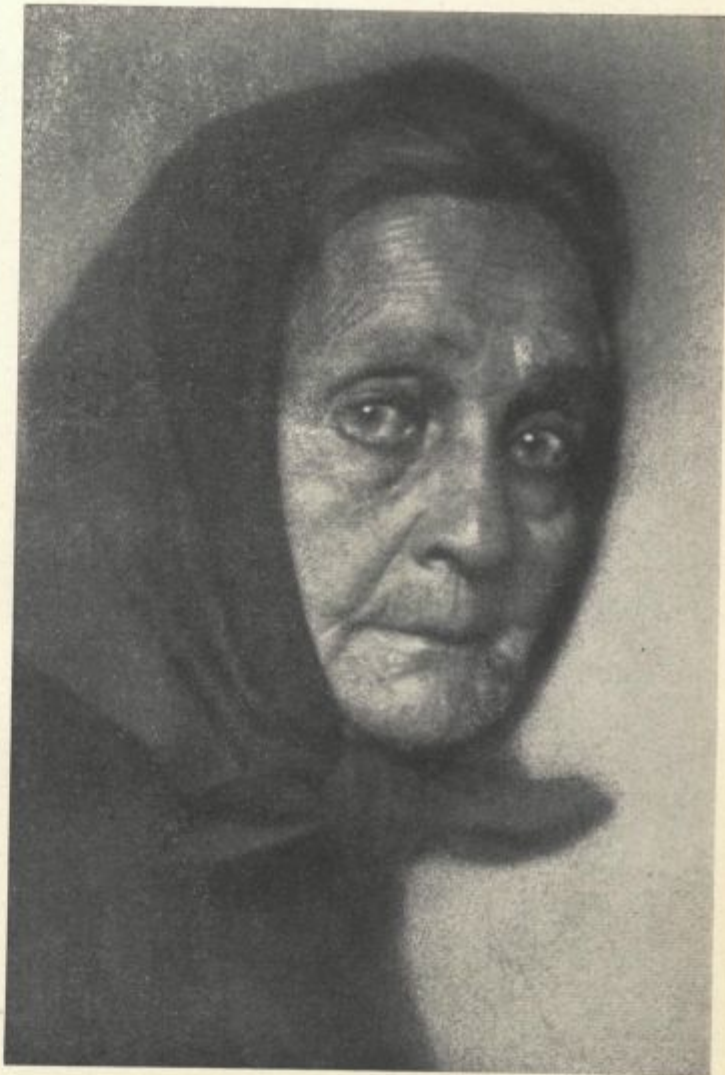
«Mamica, odpusti! Odpusti!»

Vse svoje bogastvo bi dala, da bi mogla vsaj za droben trenutek zbuditi mater, eno samo besedico slišati od nje: Odpuščam!

Toda kupček rjave prsti je nem, materino mrtvo srce je pokopano globoko, globoko...

Martin greh je prevelik, da bi mogel biti odpuščen.

Nehvaležna hči! ji bo vse življenje očitalo srce.

Materin dan

MAJ — MESEC NAŠIH MATER

Nikoli še niso bili časi bolj žalostni in naša bodočnost bolj temačna, kakor v današnjih dneh. Nikoli še ni potekalo praznovanje svečanih dni tako brez veselja in prisrčnosti, kakor v teh težkih in temnih časih. V vsakdanjih skrbeh in bridkosti je človek že skoraj pozabil na smeh in veselje, kajti povsod, vsak dan, vsako minuto, vsako sekundo se rodi nova bridkost.

In zato minevajo dnevi brez radosti in sreče, da v enolični, mračni vsakdanjosti pozabljamo na praznike in nedelje.

Obhajali pa bomo ta mesec največji in najlepši praznik v letu, dan, na katerega ne sme nihče pozabiti — vsem materam vesoljne zemlje posvečeni dan. Ta dan se bodo otroci širnega, prostranega sveta spominjali svojih živih in mrtvih mater.

Tudi pri nas. Kajti zavedati se moramo, da matere nikoli niso trpele toliko in tako strašno, kakor v časih, ki jih živimo sedaj.

Ne samo, da se mati noč in dan trese in trepetava za sinove, ki jih sredi bojnega trušča in hrupa vsak hip lahko zadene smrt in poguba. Tudi doma, sredi tihega mesta, v mirni zvezdnati noči, ji smrt, ki na železnem konju pribripi izpod neba, lahko ugrabi otroka, ki še brezskrben in srečen ne razume, kaj se dogaja v širnem svetu okrog njega. Otroka, ki od vsega ve samo to, da je lačen.

In mati, ti se bori za življenje, preskrbi kruha najmlajšemu, reši ga pogubne smrti, ki preži nanj iz zraka! In bojuj se s smrtjo, ki noč in dan preži na tvojega sina sredi širnih bojnih poljan! Bori se in ne omagaj!

O materino, veliko in nepremagljivo srce, od kod jemlješ moč? Ali iz solza ali iz prezira, s katerim gledaš smrti in vsem težavam v oči? O materino srce, stokrat in tisočkrat z meči prebodeno, ti, ki si videlo umirati otroke, ti, ki so ti pobrali sinove in jih odpeljali kdo ve kam, tebi bodi posvečen mesec maj, mesec ljubezni, pomladi in sonca. Tebi in tvoji neumrljivi ljubezni v čast naj cveto rože, naj pojo ptički in naj sije sonce, da bodo izprosili mir vesoljnemu svetu in mir in srečo Tebi, srcu materinemu, s pregrenko žalostjo in bridkostjo napolnjenemu.

Jana:

Sonce je z zadnjimi žarki poljubljalo vrhove gora in slikalo na jasno nebo rožnato zarjo, ki pa je hitro bledele in izginjala v mrak. Čez polje se je razlila pesem zvona in oznanjala angelsko češčenje. Vsenaokrog je ležala svečana tišina prihajajoče noči, le listje je kdaj pa kdaj zašumelo v vetru, kakor bi v spanju zavzdihnil otrok.

Iz hiš na vasi se je kadilo. Kmetice so kuhale večerjo, moški pa so živino, utrujeno od dnevnega dela, zapirali v hleve. Na gornjem koncu nekje so se podili otroci, pa še ti niso kričali, ker so prisluškovali v vas, kdaj jih bodo matere poklicale k večerji.

Tedaj je na spodnjem ovinku zatrobil avtomobil. Na cesti pod vasjo se je prikazal reševalni voz in že zavil med prve hiše. Na pragu so se prikazale radovedne gospodinje in se skrivnostno vpraševale:

«Kam pa gre? Po koga je prišel?»

Toda nobena ni vedela odgovora.

Otroci so se s krikom in vikom pognali za njim in ga skušali dohitevati. Ko so se spehani že hoteli obrniti, so videli, da se je ustavil pred zadnjo hišo pred Borinovo kočjo.

«Po staro Borinko je prišel,» so si zašepetali in se počasi in skrivaj pomikali naprej.

Zakaj so pravili Borinki «stara Borinka», ni vedel nihče. Saj ni bila stara, še trideset ji ni bilo. Obraz ji je bil še mladosten in skoraj lep, le skrb je zarezala vanj nekaj trdih potez. Postave je bila drobne in vzravnanane. Otroci še nikoli niso videli, da bi se bila nasmejala. Živela je, odkar so pomnili, sama in zapuščena tam zadaj v koči nad vasjo.

Toda starejši vaščani so se še dobro spominjali, kako je njen smeh odmeval čez polje takrat, ko je še živela na vasi in je služila za dekle pri županovih.

Bilo je pred devetimi, desetimi leti, ko je prišel iz mesta komediant in se za nekaj časa ustavil na vasi. Pravil je, da je utrujen od mestnega hrupa in truščja in potreben počitka v tišini vaškega življenja. Ljudje so mu nekaj časa verjeli in se smejali njegovim burkam in šalam. Kmalu pa so spoznali, da ga v njihovi vasi nista toliko zadrževala mir in tišina, kolikor Borinova Rezika s svojimi razigranimi, smejočimi očmi.

Kmalu so pričeli ljudje šepetati to in ono, sprva tiho, potem pa glasneje in glasneje, dokler se ogorčenje vasi ni izpremenilo v vihar, ki je pognal mladega komedianta spet nazaj v svet. Najprej so se razburila dekleta, ki so Reziki zavidala gosposkega fanta. Potem fantje, ki jim ni bilo prav, da je tujec zbežal najlepše dekletke iz vasi. In nazadnje še matere in očetje, ki so se bali za ugled vasi in jih je bilo strah slabega zgloda.

In tako je komediant odšel. Rezika je ostala sama s kopico sovražnih in nevoščljivih ljudi naokrog. Teško ji je bilo, ko je videla, kako so se prav vsi, celo njene najboljše prijateljice, obrnili od nje, in je spoznala, da bi jo tudi gospodinja že zdavnaj spodila iz službe, če bi ji ne delala za tri, jedla pa le za enega.

Žalostna je bila in zapuščena, toda ne čisto sama. Kajti začutila je v sebi sad svoje ljubezni, novo življenje, ki je rastle v njej. Postala bo mati. Dan, ko je to spoznala, je bil najslajši in najlepši dan njenega življenja.

Sovaščani pa ji pravice do materinstva niso hoteli priznati. Jeza in ogorčenje sta ob novici, da bo postala mati, vzplamteli do pravega sovraštva, ki je vaščane zaslepilo in jih malone spremenilo v pobesnele zveri.

Gospodinja ji je še isti dan, ko je zvedela za novico, pokazala vrata.

«Poberi se mi izpred oči, ti candra, ti psica, ti...» je vpila nad njo.

Rezika je brez besedi pobrala svoje reči, jih povezala v culo in nastopila svoj križevi pot skozi vas. Ljudje so stali ob cesti in jo psovali. Ona pa je vzravnanana in ponosna hitela mimo njih. Šele ko je otrok pobral kamen ob cesti in ga zalučal za njo, se je očitajoče in žalostno ozrla vanj, kakor bi mu hotela reči:

«Kaj tudi ti?»

«Ha, glejte jo, gospo komediantko,» so vpili za njo, «glejte jo grešnico, ki je sramoto in božjo kaznen zanesla med nas!»

«Glej, da izgineš iz vasi; mi ne bomo redili tebe in tvojega komediantskega izrodka!»

«O, lepi časi se nam obetajo! Komedianti nam rastejo na naših lastnih tleh in poganjajo svoje hudičevo seme!»

«Farizeji, farizeji,» je odmevalo v njenem srcu. In kakor od daleč je slišala glas:

«Oni, ki je brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo!»

Vsa upehana je pribežala v gozd, kjer se je umirila. Sedla je pod smreko in pričela premišljovati, kaj naj stori. Iz vasi ne pojde. Zdaj nalašč ne. Tih so ji polzele solze iz oči, toda preden se je dodobra zmračilo, je bila že čisto utolažena, le trda, odločna poteza se ji je zarezala okrog ust.

Ko je potihnilo vpitje in kričanje vaščanov tam spodaj na vasi, je previdno prilezla iz gozda in se napolnila proti koči, ki je po smrti občinskega berača ostala prazna in zapuščena. Tja se je naselila, in razdrapana bajta na koncu vasi je postala njen novi dom, dom «stare Borinke».

Čez mesec dni je v njej sama, popolnoma sama povila drobno hčerkico. Nikogar ni bilo, ki bi ji v težki uri pomagal z dejanjem in nasvetom, nikogar, ki bi jo tolažil in bodril v težkih dneh. Sprva je mislila, da bo umrla. Toda zavoljo otroka, ki je kričal in jokal ob njej, ni omagala in ni obupala. Stisnila je zobe, premagala bolečine in se z novo silo vrgla v življenje. Nova črta odločnosti in volje do borbe se ji je zarisala v obraz. Živela in delala je za svojega otroka, zanj, za njegovo sončno in lepo mladost in še lepše življenje.

Slabost, ki ji je ostala od njenih težkih dni, je osušila njeno polno telo, in postala je drobna in vitka, skoraj gosposka. Njen obraz je v žalosti in solzah postal še lepši in njene oči, od materinske ljubezni poživiljene, so dobile nov, topel sijaj. Kadar je hitela skozi vas, so se dekleta nevoščljivo ozirala za njo. Fantje pa so na večer postajali pod njenimi okni in jo klicali s tihimi, zapeljivimi besedami. Toda zaman. Ker so ji v najtežji uri pokazali hrbeč, tudi ona zdaj ni hotela vedeti zanje. Čeprav se je zdaj marsikdo zavedal svoje krivde in bi rad popravil svoj greh, se ni menila za njih ponižne poglede. Na vas ni hodila, z vaščani ni govorila.

Minila so leta. Borinka si je s težkim delom priborila že dobršen kos zemlje, v plačilo za to pa je dajala davek, hud in težak, kapljo zdravja vsak dan. Ni bilo veliko, toda v šestih, sedmih letih je bilo teh kapelj toliko, da je oslabele in se izmučilo njeno slabotno telo.

Ljudje na vasi so že skoraj pozabili na greh, ki ga je storila, in na sramoto, ki jo je zanesla v pošteno vas.

Gledali so jo prijazneje. Skoraj spoštovati so pričeli delo njenih rok. Tudi njeno srce se je umirilo, ko je videla, da so se pogledi omehčali in obrazi zjasnili. Laže in bolj brez skrbi je zrla v bodočnost, predvsem pa na svojo bolezen, ki je iz dneva v dan bolj razjedala njeno moč. Verovala je, da si je z dolgoletno pokoro izprosila odpuščanje, prav za prav ne sebi, temveč svojemu otroku, svoji hčerkici. Upala je, da bo po smrti izbrisan njen greh in bo njen otrok sprejet prijazno in prisrčno med vaščane kot enakovreden član velike vaške družine.

Toda kako se je varala! Nova poteza žalosti in skrbi se ji je zarezala v obraz oni dan, ko je dekletce, ob-jokano in prestrašeno, pribežalo domov in je še od daleč odmevalo kričanje Vršanove matere.

«Ti seme komediantsko ti,» je bilo slišati čez vrtove. «Le kako si upa med moje nedolžne otroke, ta komediantka, ta sramota naše vasi! S svojim hinavsko svetniškim obrazom nam bo izpridila vse otroke! Izgnati je treba greh iz naše vasi!»

«Le kriči, le kriči,» si je mislila Borinka in odvedla otroka v hišo. «Nad mojim se znaša, sama pa ne pomisli, kako so morali pohiteti z njeno poroko, da ni bilo sramote v hiši.»

Potolažila je otroka, toda bolj, kakor otrok, je bila sama potrebna tolažbe. Z bridko žalostjo v srcu je zdaj spoznala, da nikoli, prav nikoli ne bo izbrisan njen greh, in videla je, da so sovražstvo, ki je sprva težilo njo, mater, prenesli na nežna ramena otrokova. Strah jo je bilo, da se bo otrok nekoč zrušil pod njegovo težo.

Zdaj ji je bilo prvokrat žal, da se takrat, ko so jo izgnali, ni izselila iz vasi. Da ni šla daleč proč od tega brezsrčnega kraja, od teh ljudi, ki niso poznali ne usmiljenja ne ljubezni. Spoznala je, da je preslabotna, da bi se borila z njimi, in prebolehna, da bi izvršila svoje maščevanje s tem, da bi otroku pripravila srečno bodočnost.

Bolezen, ki jo je že leta in leta nosila v sebi, jo je mučila bolj in bolj.

Od onega časa otroka ni več pustila med ljudi. Spet je dekletce ure in ure čepelo na soncu pred hišo in s svojimi drobnimi mislimi potovalo za očetom v širni, daljni svet.

Tudi ona, Reza, je pričela premišljevat, ali naj bi prodala ta kos zemlje in se izselila daleč proč iz tega kraja. Toda sredi načrtov in misli jo je zadela bolezen tako hudo, da je še komaj zmogla dolgo pot k zdravniku v mesto. Ni ji dal zdravja zdravnik, le svetoval ji je, naj gre za nekaj časa v bolnico, kjer ji bodo znova vrnili moči, kolikor bo to sploh še mogoče. Ni ga poslušala. Bolna se je vrnila nazaj na vas in dolgo polegala v koči. Še je upala, da bo ozdravela.

Pa kakor že tolikokrat v življenju, je bila tudi zdaj nje vera zaman. Zdravja ni bilo. Toplega majskega večera je zdravnik poslal ponjo avto, da bi jo odpeljal v mestno bolnico.

Prestrašenih oči so otroci prisluškovali nečloveškim krikom, ki so prihajali iz koč. Mislili so, da staro Borinko režejo pri živem telesu. Pa ni bil to krik bolečine, bil je le krik matere, ki so jo hoteli ločiti od njenega otroka. Bila je borba divje zveri, ki se bori za svojega mladiča. — Toda bila je preslaba, da bi mogla zmagati. Neza-vestno so jo prenesli v avtomobil.

Marta, njen otrok, pa je še dolgo potem, ko je utihnilo ropotanje motorja, jokala in ihtela, skrita pod odejo.

Ko se je spet prebudila, je Borinka ležala v beli postelji sredi velike bolniške sobe. Povsod naokrog je ležal

mrak, le v kotu pod križem je brlela večna lučka. Sprva se niti ni zavedela, kako je prišla sem, počasi pa so vstale pred njo žive slike zadnjih doživljanjev. Grenko se je nasmehnila. Torej so jo le spravili sem. Njo, ubogo, slabotno mater, da bodo lahko uničili njenega otroka, njeno hčerkico.

V vročici so pričeli vstajati v njej prividi. Zdravnik, ki je prišel ponjo, je bil župan, strežaji kmetje, strežnica hudobna Vršanka.

Zdaj, ko so jo odpeljali daleč proč, se bodo spravili nad njenega otroka, nad tega nedolžnega, osovraženega otroka, ki še živemu človeku ni prizadejal nič hudega.

Toda ne!... Dokler ona živi, ne! Vrnila se bo, četudi peš, četudi po kolnih, toda vrnila se bo in rešila svojega otroka. Previdno se je ozrla okrog sebe in se lokavo nasmehnila. Z zvijačo jih bo preslepila!

Tiho se je dvignila in se po prstih priplazila iz sobe. Smuknila je na hodnik, od tam pa jo je val svežega zraka pripeljal do vrat in na vrt. Zaslišala je korake. Skrila se je za grm in čakala. Ko so koraki utihnili, se je previdno vzravnila in se ozrla naokrog. Kam zdaj? Kraj je bil čisto neznan, povsod tema, le na jasnem nebu so žarele zvezde in se mežikaje menile med seboj. Materino srce je za hip prisluhnilo. Glej, kaj ne sije tam zvezda njene Martice. Za njo pojde, ona jo bo že pripeljala do male kočice pod gozdom. Prav kakor so nekoč hodili trije modri v Jeruzalem k malemu Jezusu. Tiho je pričela prepevati pesem o svetih Treh kraljih, potem pa je preplašena utihnila, ko se je spomnila, da jo lahko zalotijo na pobegu. Čez čas pa se je spet nasmehnila in pela naprej.

Naredila je nekaj korakov, pa se ji je zdelo, da hodi že ure in ure. Njeno izmučeno, oslabelelo telo je gorelo v hudi vročici. Nenadoma so jo zapustile moči, in morala je sestri na travo ob poti.

«Glej, glej,» se je razveselila, «saj sem že skoraj doma! To je travnik pred hišo in zadaj so njive in drevesa. In na desni je kočica. Tam spi moje Martica, moj otrok. Še malo, še malo, pa bom doma!»

Po kolnih se je splazila naprej, potem pa se je zgrudila na tla.

«O zemlja, draga zemlja,» je zaječala, «daj mi moči, da pridem do svojega otroka!»

Nagrabila si je polno pest prsti in jo zanesla do ust. Na pol poti pa ji je roka omagala.

«Martica,» je še zaklicala, potem pa so se ji prsti razklenili, in prst se je usula iz njih.

Daleč nekje, v mali kočici pod gozdom, pa se je v snu obrnilo dekletce in tiho vzdihnilo:

«Mati, mama, mamica!»

Foto: Zeiss Ikon. V pomladnem vetru.

Foto: Zeiss Ikon. Jablana cvete.

Foto: Zeiss Ikon **Materino veselje.**

Foto: Zeiss Ikon

Luks

Marija Ebner-Eschenbach:

Sinička

«Luks, Luks, proč! Sem pojdi, ti neposlušni, grdi, hudobni pes!»

Po vseh koticah svoje mlade glavice je iskala žaljive besede, da bi ozmerjala psa, preden pride do njega in mu stori nekaj žalega, kar si je med potjo v naglici izmišljala.

Pes je bil velik, bel. Imel je kratko dlako in čez glavo in levo uho veliko črno liso, da je bil videti nekako izzivalen. Gledati je pa znal tako prezirljivo, kakor noben pes na svetu. Samo za trenutek se je ozrl na vitko dekletce z rumenimi, kratko pristriženimi lasmi, potem pa je spet vso svojo pozornost obrnil na nekaj malega, živega, ki se je gibalo v travi. Ovohaval je to stvar in jo preverčal s šapo.

«Proč!»

«R» je v tej besedi zvenel, kakor bi grmelo. Istočasno je udarila Luksa po stegnu tako močno, kakor le more udariti osemletna deklica, ki je povrh še bolj nežna kakor krepka. Pri tem je Pijo bolj zbolelo kakor psa.

Vsa rdeča, z očmi, polnimi solz, je Pija pokleknila v travo, vzela v roke tisto malo stvarco, jo pobožala, poljubila in pomilovala. To bitje je bilo tako ljubko in tako žalostno, tako majceno in tako revno! Čisto mlada sinička. Prezgodaj se je drznila zleteti z veje bresta, kjer je imelo toliko ptic svoje domove. Veje starega bresta so segale višje, kakor stolp na njihovi hiši, in brestov vrh je bil pravi gozd. Kako bo izgubljena, izmučena ptičica našla spet pot do svojega gnezda?

Kazalo je, da se je ptičica zavedala svoje nesreče. Zdaj pa zdaj je žalostno začiykala in v smrtnem strahu vztrepetala s svojimi svetlimi črnimi očesci. Celo telesce ji je drhtelo in drobceno srcece ji je hitro bilo. Prav go-

tovo je hudo poškodovana. Grdi Luks jo je morda ugriznil ali ji stisnil prsi. In zdaj je bil ta nesramni pes celo tako drzen, da se je približal in položil svoj gobec na njeno ramo, prej pa se je še nekajkrat obližnil in jo gledal s svojimi zgovornimi očmi, kakor da ji hoče reči:

«Daj mi tisto nazaj! To sem jaz našel. Moje je. Rad bi se igral. Tako prijetno čivka, kadar se ga dotaknem s šapo.»

Spet je zagrmel tisti rrr. Pija je skočila in ga brnila. Skoraj si je nogo izvila, pa se je zdelo, kakor da se ji pes le posmehuje. Stekla je v hišo, v kuhinjo, prosila kruha in mleka, da bi dala sinički jesti. Pija je to znala. Lani je negovala tri vrane, ki so padle iz gnezda; in dve sta bili celo mlajši, kakor tale mala sinička. Toda vrane so seveda bolj žilave in odporne, takšne, kakršnih je na stotisoče. Sinička pa je tako drobcena, nežna, navajena na drugačne življenjske pogoje.

Ptička ni hotela jesti. Ko ji je s silo odprla kljunček in ji kanila vanj kapljico mleka, se sinička ni niti toliko potrudila, da bi kapljico pogoltnila.

Kuharica, dostojanstvena, debela oseba, katere obraz je bil podoben krožniku juhe, z modrimi sanjavimi očmi, je s sočutjem opazovala Pijino prizadevanje.

«Zastonj se trudite s to ubogo ptičko,» je rekla mehko in prijateljsko. «Dajte jo meni! Ubila jo bom.»

«Kaj? Ubila?» Pija je dvignila svojo lepo glavico, se zravnala in je od ogorčenja kar nekako zrasla:

«Kako morete biti tako zlobni?»

Kuharica, ki je zaklala že nešteto piščancev, golobov, gosi in puranov, je mirno zmignila z rameni.

«Saj nisem zlobna. Vidite, jaz bi ne mogla gledati uboge živali, ki ji ne morem pomagati, kako se muči samo zaradi tega, ker bi se jaz rada igrala z njo.»

Pija je zadržtela.

Planila je iz kuhinje. Proč, proč od te zločinke po poklicu, ki govori takšne strašne reči, pa ima nekoliko vendarle prav.

Zato, ker bi se ona rada igrala z njo.

Če je to res, potem je ona slabša od Luksa, ki nima razuma in muči živali, ker ne ve, kaj počenja. Ljudje imajo pa razum in so bolj odgovorni za svoja dejanja.

Kako je bilo takrat, ko je veterinar pregledal lovskega psa Floka in je rekel, da zanj ni rešitve. Takrat je babica rekla očetu: «Reši ga trpljenja! Ubij ga! Naj umre, kakor mrjejo dobri lovski psi.» In oče, oče, ki je dober kakor angel, je vzel puško in ustrelil starega Floka. In Floka je imel oče rajši od vseh drugih psov.

«Tudi jaz imam tebe rada,» je zašepetala Pija ptičici, «in rešila te bom trpljenja. Jaz poznam najlepšo smrt zate, najlepšo ptičjo smrt. V zadnjem trenutku boš še mislila: zdaj letim! In potem bo vse končano...»

Odhitela je po stopnicah v stolp. Pred vrati je bila mačka. Pija je zaprla za seboj vrata, toda ne popolnoma, in mačka se je kakor nekakšna kača iz žameta zvekla skozi to ozko odprtino in se neslišno plazila za Pijo. Prihulila se ji je k nogam, se ji dobrikala in jo gledala z velikimi očmi.

Morda je zavohala ptičico? Morda je vedela, kaj ima Pija v roki?

Na stopnišču je bilo mračno, in vsepovsod je ležala debela plast prahu. Mala okna je na debelo pokrivala nesnaga in pajčevina.

Zdajci je nekaj steklo po stopnicah. Najbrž podgana. Mačka je planila. Zaslišala se je kratka, srdita borba, cviljenje in stokanje od bolečine in groze.

Mačka se je hitro vrnila, in njene rumene oči so spet svetlo gledale Pijo, kakor da bi rada rekla: «Zakaj si mi vzela plen? Le čakaj, vzela ti ga bom. Močna sem in ostre kremplje imam.»

Deklica se je prestrašila, hitro je stekla po stopnicah. Toda stopnice, kakor da jim ni konca; postajale so tako strme in vijugaste...

Sinička se v roki že nekaj časa ni ganila. Zdaj pa se je obrnila, razčeperila in vztrepetala z nožicami. Potem pa nič več. Morebiti je bila to njena smrtna borba, njene zadnje kretnje? Sinička je bila morda mrtva. In Pija nosi le trupelce v svoji roki?

Strašno! Smrt je strašna. In imeti jo pri sebi, čutiti jo! Pija se je zgrozila in tiho zašepetala:

«Ne umri, ne umri v moji roki!»

Dvignila je roko k licu, rahlo dihnila vanjo in zavreščala...

Mačka se je divje pognala vanjo in jo skoraj opraskala po obrazu.

Kar se ji porodi misel: «Daj mački ptico, saj je mrtva.» Toda morda še ni čisto mrtva, je oklevala. Lahko se pre-

straši, lahko še začuti, kako ji mačka trga meso. Ne, nikakor! Ona bo storila po svoji glavi in ne, kakor hoče stara, grda mačka.

«Šššš, mačka, grda mačka!» je zaklicala in se razveselila, da je našla takšno žaljivko.

Stekla je po stopnicah. Slednjič je prišla do vrat, ki vodijo na teraso. Skozi špranje se je iskrla sončna svetloba. Pija je odprla vrata in stopila na teraso. Mačka ji je bila zmerom za petami. Zdaj se je ni več bala. Še enkrat je ptičico poljubila na glavico.

«Zdaj boš rešena. Nič več ne boš trpela. Padla boš in vse bo kakor sanje...»

Nagnila se je nad ograjo in pogledala navzdol.

Sami vrhovi, in od vseh najvišji vrh starega bresta, ki je bil tako blizu, da se je Piji zdelo, da se ga lahko dotakne z roko. Prav zgoraj v najmanjših vejicah je nekaj frfotalo, in slišalo se je prestrašeno čivkanje. In čeprav je ta glas prihajal iz drobnih prsi, se mu je poznalo, kako velika in obupna je bila njegova bolečina.

«Morda si ti mamica moje siničke? Kaj si to ti, nesrečnica? Videla boš svoje detece. Vrača se — toda mrtvo...»

Pija je iztegnila roko. Mačka je skočila na ograjo. Čisto blizu njene roke je.

«Ne boš je dobila!» je zaklicala deklica, zamežala za trenutek in odprla pest.

Ptička je zdrsula iz njene roke in začela padati. O Bog, saj ni bila mrtva, živela je. Peroti so se ji razprle in iz drobnega grla se ji je izvilo tiho, na pol preplašeno, na pol radostno čivkanje, potem pa je zletela, nekoliko nerodno, toda zletela je, zares je zletela k vrhu bresta, od koder se je nenadno začulo glasno, veselo čivkanje. Piji je bilo, kakor da sliši med čivkanjem zaskrbljena vprašanja ptičje mamice: «Kako je? Te nič ne boli, ubožica moja?»

«Ne, zdaj ji je dobro,» se je zgoraj smejala Pija.

Smejala se je mački prav v njene presenečene, žalostne oči.

«Skoči za ptico in ujemi jo, ti stara, neumna mačka! Rešila sem jo vseh sovražnikov, ubogo malo siničko. Zdaj je spet pri svoji mamici...»

Premolknila je, zamišljeno pogledala v daljavo in tiho ponovila:

«Pri mamici...»

Kako lepo mora biti «pri mamici», tega Pija ni nikoli spoznala. Takrat, ko je še imela mamo, je bila tako majhna. Toda bila je prepričana, da mora biti to nekaj čudovitega za vsako ptičico in za vsako dete...

(Prev. —is.)

KAKŠEN POKLIC SI IZBEREM?

Vsako mater skrbi, kako bo spravila svoje otroke, zlasti še hčerke h kruhu. Mlada dekleta pa seveda v svoji mladostni brezskrbnosti še nič ne mislijo na to, kakšen poklic bi si izbrale.

Človek mora dobro preudariti, preden se odloči za kak poklic. Tistim, ki se lahko uče in imajo sredstva za nadaljevanje šolske izobrazbe, se ni težko odločiti, kaj hočejo v žoljenu doseči. Težje je dekletom, ki si morajo pod silo razmer čimprej poiskati primerno zaposlitev. Tem hočemo dati nekaj migljajev, kako se je treba pripraviti in česa se naučiti za ta in oni poklic. Seveda je potrebno, da tudi same dobro premislijo in se oprašajo, kakšno delo jih veseli in za kateri poklic čutijo zadostno sposobnost.

V vsaki številki bomo prinesli podatke za en poklic. Matere in dekleta, izrežite in shranite si te nasvete! Berite tudi v »Zeni in domu« rubriko »Novi poklici« in v »Prijetlju« članke »Pot do uspeha«. Hkrati Vam priporočamo knjigo »Kako si poiščem boljšo službo«, ki jo dobite v naši upravi za 16.— din.

Danes prinašamo nasvet za službo negovalke. V naslednjih mesecih bomo dali nasvete za te-le poklice:

1. Šolska vrtnarica. 2. Vzgojiteljica. 3. Zaščitna sestra. 4. Strežnica bolnikov. 5. Ekspedientka. 6. Kontoristka. 7. Korespondentka. 8. Tajnica privatna, trgovska. 9. Revizorica knjig. 10. Knjižničarka. 11. Knjižničarka. 12. Blagajničarka. 13. Manipulantka. 14. Prodajalka. 15. Agentka (trg. zastopnica). 16. Akoiziterka. 17. Sivilja. 18. Prikrojevalka. 19. Rokavičarka. 20. Manekenka. 21. Manikerka. 22. Ondulerka. 23. Fotografinja.

Negovalka

Dolžnost negovalke je negovati in oskrbovati zaupanega otroka od rojstva do šestih let, vestno skrbeti za telesno blaginjo in za duševni razvoj ter mu nadomeščati mater, ki jo je vzela v službo, ker se sama ne more ali noče posvečati otroku. To je zelo odgovorna naloga, za katero se je treba vestno pripraviti. Danes imamo strokovne šole, ki vzgajajo dekleta, ki se mislijo posvetiti temu ne lahkemu poklicu. Šola za negovalke je v Ljubljani v Dečjem domu. Za to šolo je treba imeti štiri razrede srednje šole. Sicer je za sprejem predpisana le višja osnovna šola, toda samo s to predizobrazbo ima dekleta malo izgledov. Prične se septembra in traja eno leto. Šolnina z vso oskrbo znaša 600 din.

Tako izšolano dekleta se more uveljaviti bodisi v družini, bodisi v zavodu, v najdenišnici, v porodnišnici, na otroškem oddelku v sanatorijih in bolnicah, v posvetovalnicah, v dispanzerjih itd.

Za ta poklic je potrebno popolno zdravje, dober sluh in posluš, duševno ravnovesje, veselo srce, nežnost, odkritosrčnost, npravna resnost, trdna volja in dosleden značaj. Nepogrešljiva je resnična, pametna ljubezen do otroka. Slabi lastnosti za ta poklic sta: lahkomiselnost in neodgovornost. Nedopustna je npravna pokvarjenost.

Plača negovalke je razmeroma prav dobra; razen plače ima negovalka tudi vso oskrbo. Je pa to poklic, ki zahteva celega človeka in veliko samozatajevanja. Če je otrok bolan, se mu mora posvečati podnevi in ponoči.

Prijetna plat poklica pa je neprestani stik z otrokom v zgodnji mladosti, v času, ko se otrok venomer nečesa uči, nekaj odkriva, se nečemu čudi, o nečem sprašuje. To se pravi stalno se pomlajati poleg mladosti. Neprijetna plat je vezanost negovalke, potreba, da pozabi nase in se popolnoma posveti otroku.

ta poklic je včasih utrudljiv in človeka s časom izčrpuje.

Dekletu, ki bi si hotela izbrati ta poklic, pripominjamo: Preizkusi sama sebe! Če nimaš rada otrok, če ne znaš pozabiti na sebe, če ne moreš premagati svojega hrepenenja po zabavi, po ljubimkanju, če rada plešeš do ranega jutra, če preživljaš rada večere izven doma, se pravočasno premisli in si izberi kak drug poklic. Za poklic negovalke nisi.

Maserka in kopališka strežnica

Poklic maserke zahteva veliko telesne moči in popolno zdravje, spretnost in gibčnost. Najbolje je, če obiskuje dekleta prej kak dober strežniški tečaj ali pa če se uči masirati pri dobrem zdravniku, v čigar stroko spada masaža. Prav tako se more učiti v večjih sanatorijih in kopališčih, kjer lahko potem, ko se dobro izuči, izvršuje svoj poklic kot izvežbana maserka. Izurjena maserka se more kot zasebna maserka lepo preživljati. Opozoriti pa moramo, da je ta poklic zelo naporen in utrudljiv, a vendar ga krepka ženska dobro zmaguje.

Kopališka strežnica začne svojo kariero kot pomočnica in se potem v praksi izvežba. Dobro je tudi, če se nauči masirati.

Za kopališko strežnico je potrebna natančnost, vzorna snažnost, uslužnost, vljudno in diskretno vedenje, nežno, dostojno ravnanje z bolnicami. Vesela, dobrodušna, zmerom za vse pripravljena kopališka strežnica, ki ve, kdaj je treba molčati in kdaj govoriti, doseže v svojem poklicu zanesljiv uspeh.

Plača kopaliških strežnic navadno res ni velika. Običajno ima stanovanje in hrano pa nekaj mesečne plače.

Njeni glavni dohodki so napatnine, ki so večkrat prav izdatne.

Dobro je, če se kopališka strežnica nauči tudi pedikirati. Če to zna, dobi prav lahko vedno službo v mestnih parnih kopelih, kar je posebno važno. Kajti po kopalni sezoni preneha prav za prav njena služba v zunanjih zdraviliščih in kopališčih, prav takrat pa stopijo v veljavo mestne parne kopeli, kjer je dobra strežnica in pedikerka zelo dobrodošla.

Aranžerka

Kar nas je starejših, se spominjamo, kakšne so bile izložbe v trgovinah nekoč. Trgovce je skušal pokazati v izložbi čim več blaga, s katerim trguje, ni pa gledal na to, da bi bila izložba okusno urejena in mikavna. Danes pa je načelo, da bodi izložba taka, da zamika mimoidoče, da se morajo nehoti ustaviti in si izložbo ogledati. V isti trgovini je slika izložbe spomladi drugačna, kakor pozimi, drugačna poleti, drugačna jeseni, vselej pa takšna, da zbujajo zanimanje. To je delo aranžerjev oziroma aranžerk, katerih pri nas še ni. Ženske so za ta poklic prav tako, če ne še bolj pripravne, kakor moški.

Posebnih šol za to še nimamo, pač pa prirejajo izkušeni aranžerji od časa do časa posebne tečaje za pouk v tem poklicu. Treba je čitati tozadevne oglase v dnevnikih. »Osnovna« navodila dobite iz strokovne literature. Žal je v našem jeziku še ni. Pred leti je izhajala revija »Uspeh«, ki je prinašala članke o aranžeriji. Seveda točnih navodil ni mogoče dati, ker je aranžiranje zadeva okusa, domišljije in individualnosti, svojstvenosti.

Kaj je potrebno tisti, ki bi si rada izbrala ta poklic? Predvsem okus, živa domišljija in iznajdljivost, smisel za barve, kombiniranje in sestavljanje prikupnih, očesu prijetnih slik. Dobri, spretni prodajalki, ki ima dober okus, priporočam, da v aranžerskih tečajih ali pri dobrem aranžerju dopolni svojo trgovsko izobrazbo. Tista, ki hoče biti dobra aranžerka izložb, mora poznati tudi blago, ki se prodaja. Le tako lahko lepo sestavi izložbo iz tistih predmetov, ki so najvažnejši in najbolj obračajo pozornost nase. Pri urejanju izložb bo kot izvežbana prodajalka vedela, kaj mora posebno poudariti. Kakor v vsakem poklicu, tako je tudi tu znanje, sposobnost in samostojnost pogoj in jamstvo, da bo imela aranžerka vedno dovolj dela in zaslužka.

ANICA JE REŠILA ZAKON

Zalostne so misli Karoline Svobodove. Kakor okamenela sedi v sobi in drži v roki od solz mokri robček. Še vedno sliši, kako je gospod Svoboda jezno zaloputnil vrata in naglo odšel, kakor odhaja zdaj često z doma. Gospa Karolina je spoznala, da neznan sovražnik ogroža njen zakon. Ne odvaja ji moža ženska, ampak nekaj, kar je prav tako nevarno.

Gospo Karolini je pet in štirideset let. Skoraj četrt stoletja je bila zelo dobra učiteljica, njene učenke so jo oboževale. Po 25 letih pa se je umaknila iz šole mlajšim učiteljicam, zakaj njen mož je bil dobro situiran trgovec. Vse je bilo v redu, le otrok je manjkalo v njuni hiši. Spočetka jih nista hotela imeti, ko pa sta si jih oba zaželela, je bilo že prepozno. Toda gospa Karolina je bila kot učiteljica vsak dan v stiku z otroki, in male učenke so ji nadomeščale, česar ji ni privoščila narava.

Gospod Svoboda je medtem razširil svojo trgovino. Bilo mu je prav toliko let kakor gospe Karolini. Imel je svojo ženo iskreno rad. Njuni skupni večeri so bili najveselejši trenutki. Gospod Svoboda je pravil, kaj je novega v trgovini, gospa Karolina pa mu je pripovedovala o Lenčici z zlatimi laski, o Marjanici z rdečim predpasničkom in sploh o vseh otrocih, ki jih je imela v

šoli. Učiteljica Svobodova je imela zlato srce in blagoslovljene roke. Vse učenke so jo spoštovale; s prijazno besedo in mehkim pobožanjem je pri njih vse dosegla. «Škoda, da gospa učiteljica nima otrok,» so jo pomilovale matere. Gospa Svobodova se je samo smehljala, češ da ji njihove deklice zadostujejo za srečo. Zdadci je gospa Svobodova spoznala, da je čisto sama na svojem lepem domu. Pogrešala je otroško čebljanje; njene deklice uči zdaj novi učitelj. Sicer pa je to prirojena težnja vsake žene, le da v velikem stanovanju gospe Svobodove ni malčkov. Tu je samo njen mož, kateremu velja zdaj vsa nega čustvene žene, ki bi bila izvrstna mati. Gospod Svoboda je bil spočetka presenečen. Pozneje pa je spoznal, da so mu prejšnji prijateljni večeri postali nadležni. Zato je tako pogosto odhajal z doma. Gospa Svobodova je sicer jokala, toda ni vedela, da se je gospod Svoboda celo zaupal svojemu pravnemu prijatelju in da so v njegovi pisarni usta njenega moža prvič izgovorila besedo o nepremagljivi mrzkosti.

Gospo Svobodovi je bilo na tem, da bi rešila zakon, ki je bil toliko let srečen. Ni pa vedela, s kom naj se posvetuje. Nekoč pa je šla skozi park in se ustavila pri otroškem igrišču, kjer se je igralo več dečkov in deklic. Dve stari ženici sta jih varovali. In gospa Svobodova je slišala, ko je ena izmed njiju rekla drugi: «Veste, kdor nima otrok, mu ni treba biti preveč žal. Saj si lahko

vzame tuje dete za svoje, in takoj ima njegovo življenje drugačen smisel.»

«Da, ti ženici imata prav,» si je mislila gospa Svobodova, «še imam poslednje upanje...»

Tudi gospa Svobodova gre k odvetniku, ki ji pove, kako je mogoče otroka posvojiti ali adoptirati. Kdor nima lastnih zakonskih otrok, je izvedela, lahko tujega otroka posvoji. Posvojiteljica pa mora biti vsaj 40 let star, pohčerenka pa vsaj 18 let mlajša od posvojiteljice. Gospa Svobodova more posvojiti otroka samo v soglasju s svojim možem. Ker so podani vsi pogoji in odvetnik gospe Svobodove ve za ljubko štiriletno Anico, ki ima samo nezakonsko mater, živečo v бедnih razmerah, dá zakonska dvojica Svobodova odvetniku naročilo, naj spiše posvojitveno pogodbo. To pogodbo je sodišče odobrilo, in mala Anica se imenuje tudi Svobodova in se preseli na veliki dom svojih adoptivnih staršev. In z njo se je vselila v hišo sreča. Gospa Karolina vzorno skrbi za svojo adoptivno hčerko, in gospod Svoboda spet z zanimanjem zvečer posluša, kaj je bilo čez dan novega v hiši. Ne beži več z doma in ne govori niti o nepremagljivi mrzkosti niti o ločitvi. Mala Anica je rešila zakon.

Dr. B. Patkova.

(V vsako rodbino spada tudi knjiga «Dr. Lado Vavpetič. Življenje in zapisa prava», ki se dobi v založbi «Žena in dom» za 15.— din).

Obupu se moramo upreti!

Resni časi, ki jih preživljamo, so nam razrahljali živce, da smo postali silno občutljivi. Saj ni čudno, zlasti za gospodinje in matere, ki jim je čas k prejšnjim skrbem naložil še toliko novih, velikih. Postale smo zares črnogledce, obup se nas loteva. Če srečamo znanko, samo stokamo in zdihujemo. Največ naše črnogledosti in obupnosti, tarnanja in stokanja je pa seveda deležna naša družina. Mož, ki pride truden z dela, mora opoldne še pred jedjo poslušati naša tarnanja o draginji, nad otroki se zadiramo, če so pri svojih otroških pogovorih preveč glasni. Tako visi nad vso družino temen oblak nevihte. Ali bo morda za to draginja manj občutna? Bridki časi manj bridki? Ne!

Prva zapoved našega časa je, da se moramo znati premagovati in se vživeti v razmere, kakršne pač so, in jih skušati z dobro, močno voljo izboljšati, kolikor je to mogoče. Predvsem pa moramo vpričo svoje družine kazati veder obraz, čeprav nam morda to ni lahko. **Ce že moramo trpeti in imeti hude skrbi, potem trpimo in prenašajmo skrbi mirno in molče!** Vsaka skrb nam bo dosti lažja, če smo samozavestne in prepričane, da smo močne in bi zmogle še cel đucat takšnih skrbi. Veder, odločen človek, ki zna življenje prijeti od prave plati, je družini potreben, kakor sonce pomladni zemlji. In takšne morajo biti predvsem matere.

Zavedati se moramo, da je od nas odvisno razpoloženje vse družine. Zato se moramo svoji črnogledosti in obupu energično postaviti v bran. Saj za mrakotnimi, deževnimi dnevi vselej prisije sonce. Tako bo tudi naše najbridkejše, najtežje skrbi prej ali slej, morda že prav kmalu, čas odzvel z naših ramen. Dokler jih pa moramo prenašati, jih prenašajmo pogumno, kakor se to spodobi ženam in materam, katerih poglavitni življenjski delež je, da znajo biti tudi v trpljenju in vsem hudem močne in vztrajne. Kadar nam bo najhuje, se spomnimo svojih davnih prednic, slovenskih žen mater, ki jim je čas nalagal mnogo težja bremena, kakor nam dandanes. Spomnimo se junaških žen in mater, pripadnic drugih slovanskih narodov, s katerimi nas vežejo svete vezi krvi in čustvanja. In bodimo močne, odločne, odporne in vztrajne. Obupu se moramo upreti za vsako ceno! Kajti obupujejo samo slabotneži. Takšnih ljudi pa ne sme biti med nami.

Ustvarjamo v svoji družini vedro razpoloženje. Z nasmehom in odločno dvignjeno glavo sprejemajmo vse, kar nam prinaša čas. In ne pozabimo niti za trenutek, da s svojo odločnostjo, vztrajnostjo in neomahljivostjo polagamo temelje lepši bodočnosti svojih otrok.

—is.

MODELI

KROJENI NA DVA
RAZLIČNA NAČINA

K 8913

K 8967

K 8913. To obleko lahko ukrojimo na dva različna načina: za mlado dekle s tuniko iz rožastega blaga, za gospe pa brez tunike in z dolgimi rokavi. Za velikost I potrebujemo 2.15 m enobarvnega in 1.40 m rožastega blaga, ali pa 2.45 m enobarvnega blaga; blago naj bo 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

K 8967. Po tem kroju si napravimo obleko iz enobarvnega in karirastega blaga z dolgimi rokavi ali pa iz pikčaste umetne svile ter s kratkimi rokavi. Za velikost III potrebujemo 2.35 m enobarvnega in 1.50 m karirastega blaga ali pa 3.50 m pikčaste svile; vse blago naj bo po 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

S 1812. Kostum v različni izdelavi. Prvi kostum je prenaresen iz stare moške obleke. Za drugega pa potrebujemo (velikost II) 0.89 m enobarvnega in 1.50 m karirastega blaga, oboje 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8926. Dve docela različni obleki, krojeni po istem kroju. Prva je iz volnenega blaga in ima dolge rokave. Prednji del je iz blaga drugačne barve. Druga obleka je krojena iz umetne svile in ima kratke rokave. Za volneno obleko (velikost II) potrebujemo 2.20 m blaga, če je 130 cm široko, in 0.40 m okrasnega blaga, ki je 92 cm široko. Za drugo obleko pa potrebujemo 2.85 m umetne svile, če je 92 cm široka. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

S 1812

K 8926

B 2565

B 2565. Tudi po tem kroju si lahko sešijemo dve docela različni bluzi. S kratkimi rokavi, okrašena s tenkimi čipkami, je izrazito poletna bluz. Z dolgimi rokavi pa jo lahko nosimo vse leto. Za bluzo z dolgimi rokavi potrebujemo (velikost I) 1.70 m blaga, če je 92 cm široko, s kratkimi rokavi pa 1.55 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 14 dinarjev.

KROJI «ULTRA» SE NAROČAJO POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI «ŽENI IN DOMU», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8. ZA KROJE JE TREBA OBENEM NAKAZATI PRI KROJU OZNAČENI ZNESEK. OPOZARIJAMO, DA PRIDEJO KROJI IZ INOZEMSTVA IN DA JE TREBA — ZARADI VOJNIH RAZMER — ČAKATI NANJE 10 DO 20 DNI.

OBLAČILA PO SODOBNEM OKUSU

K 8903

K 8944

M 2952

K 8903. Preprosta obleka in jopica. Obleka je iz svetlega karirastega ali enobarvnega blaga. Jopica je temnomodra. Za velikost II potrebujemo za obleko 3.50 m blaga, če je 80 cm široko, za jopico pa 1.50 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 din.

M 2952. Mladostni plašč z netopirskimi rokavi in prešitimi gubami. Široki pas je iz usnja. Za velikost I potrebujemo 2.70 m blaga, če je 140 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

K 8964. Mladostna obleka iz umetne svile. Krilo je sestavljeno iz treh volan. Bluza je krojena v obliki telovnika. Za velikost I potrebujemo 2.90 m blaga, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 din.

K 8935

K 8944. Popoldanska obleka z vstavki iz blaga drugačne barve. Kroj je primeren zlasti za predelavo starih oblek. Za velikost III potrebujemo 2.50 m svetlega in 1.20 m temnega blaga, ki je oboje 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8935. Mladostna obleka iz karirastega blaga. Krojena je tako, da gredo črte deloma po oigem, deloma pa poševno. Krilo ima velike, našite žepe. Za velikost 17 potrebujemo 3.65 m blaga, če je 80 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

K 8923. Kozaška obleka iz dveh vrst blaga. Bluza ima netopirska rokava in je v pasu prežnana. Krilo je sestavljeno iz dveh pol. Za velikost III potrebujemo za krilo 0.85 m, za bluzo pa 1.85 m blaga, ki je oboje 130 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8925

K 8964

OBLEKA ALI KOSTUM

S 1816

K 8972

K 8976

S 1817

K 8961

S 1816. Pomladanski kostum. Krilo je spredaj položeno v prešite gube. Tudi jopica, ki je v pasu prerezana, je okrašena s prešivi. Za velikost III potrebujemo 2,75 m blaga, če je 140 cm široko. Veliki kraj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

S 1817. Kostum iz črtastega blaga. Vsi robovi so obrobljeni s počez črtasto progno. Za velikost 17 potrebujemo 2,50 m blaga, če je 140 cm široko. Veliki kraj »Ultra« se dobi velikostih 17, I in II po 22 din.

K 8972. Kozarška obleka iz dveh vrst blaga. Nagubano krilo je krojeno za sebe. Jopica je v pasu prerezana. Za velikost III potrebujemo 2,70 m blaga za krilo in 1,70 m blaga za jopico, ki je oboje 92 cm široko. Veliki kraj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8976. Mladostna obleka iz umetne svile. Obramek in volana na koncu krila sta plisirana. Za velikost 17 potrebujemo 3 m blaga, če je 92 cm široko. Veliki kraj »Ultra« se dobi velikostih 17, I i II po 22 dinarjev.

K 8961. Obleka s kratkimi ali dolgimi rokavi. Pod obramkom je zadaj nekoliko nabrana, spredaj pa gladka. Obleka je bogato okrašena s prešivi. Za velikost IV potrebujemo 3,40 m blaga, če je 92 cm široko (s kratkimi rokavi). Veliki kraj »Ultra« se dobi velikostih II, III i IV po 22 dinarjev.

Lahka oblačila

K-M 5375

B-F 2646

K-M 5375. Dekliški plašč in čepica iz istega blaga. Za velikost 11 potrebujemo 1,00 m blaga, če je 140 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 7, 9 in 11 po 14 dinarjev.

B-F 2646. Dekleški pomladanski plašč. Narejen je iz diagonalnega blaga in se nosi brez pasu. Za velikost 15 potrebujemo 2,15 m blaga, če je 140 cm široko. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih 15 in 17 po 22 dinarjev.

B-F 2888. Dekliška obleka z obrankom in svetlo obrobo. Zapevja se s kovinastimi zapenkami. Za velikost 16 potrebujemo 2,75 m blaga, če je 80 cm široko. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih 14 in 16 po 22 dinarjev.

B-F 2881. Dečva za mlade deklice. Predpasnik in rokavi so iz telega pralnega blaga. Za velikost 14 potrebujemo 3,05 m temnega in 1,40 m belega blaga; oboje naj bo 80 cm široko. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih 14 in 16 po 22 din.

K-M 5705. Dekliška pražnja obleka z volanami in širokim, v petljo zavezanim pasom. Za velikost 12 potrebujemo 2,15 m pikčastega in 0,75 m enobarvnega blaga (za pas); oboje je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 8, 10 in 12 po 14 dinarjev.

K-M 5705

K-K 1724

K-M 5710

K-M 5689

K 8974. Lahka letna obleka z vezeno obrobo, ki jo lahko nadomestimo s krpicami. Bel, vstavljen oprsnik. Za velikost I potrebujemo 2,70 m blaga, če je 80 cm široko. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev. Odlikanico za vezeno dobite pod H 7209 za 7 dinarjev.

K-M 5711

B-F 2884

K 8974

K-M 5710. Dekliška obleka iz karirastega blaga. Povzdigne jo različna lega kvadratov in obroba iz enobarvnega blaga. Za velikost 8 potrebujemo 1,80 m blaga, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 8, 10 in 12 po 14 din.

K-K 1724. Obleka za majhne dečke. Za velikost 4 potrebujemo 0,75 m blaga, če je 140 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 1, 3 in 5 po 14 dinarjev.

K-M 5689. Dekliški plašček, okrašen s preslivi. Za velikost I potrebujemo 1,35 m blaga, če je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 1, 3 in 5 po 14 dinarjev.

K-M 5711. Dečva z belo bluzico za majhne deklice. Vsi robovi so obrobljeni s temno obrobo. Za velikost 2 potrebujemo 1,05 m vzorčastega in 0,60 m belega pralnega blaga, ki je 80 cm široko. Mali kraj «Ultra» se dobi v velikostih 2, 4 in 6 po 14 dinarjev.

K 8928

K 8928. Dečva, okrašena z belimi krpicami. Predpasnik je bel. Za velikost III potrebujemo 3,75 m blaga, če je 80 cm široko, za predpasnik pa 0,85 m belega pralnega blaga, ki je 80 cm široko. Veliki kraj «Ultra» se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

Malica

Humoreska.

Vdova Filipanova je ravno končala priprave za malico. Malo, a prijazno stanovanje se je svetilo od snažnosti in je prijetno dišalo.

Slednjič je pogrnila mizo z rumenim prtom za kavo ter postavila na sredo kavni pribor: porcelanasto ročko, dve skodelici, posrebrno sladkornico s klesčicami in nazadnje podoigovato skledico s pecivom. Zdaj se je zadovoljno nasmehnila, se zavrtela na peti kakor deklica in zapela s prijetnim glasom veselo pesem.

Potem je pogledala na uro in vzdihnila:

«Lahko bi bil že tukaj!»

Pri tem je skočila k oknu in nestrpno pogledala na ulico. Počasi je snežilo. Skočila je dvakrat, trikrat, pa se ni nihče prikazal razen trebušaste hišnice iz nasprotne hiše, ki je pometala sneg s hodnika.

Obisk, ki ga je vdova pričakovala, je bil zelo važen. To je bil gospod Jelen, pismonoša, s katerim se je seznanila po ženitnem oglasu:

«Mlad inteligenten pismonoša, ki ima svojo posteljnino, išče stanovanje, po priliki bi se oženil. Cenjene ponudbe pod šifro 'Poezija' na upravo tega lista.»

Vdova Filipanova je torej sedla in napisala, da more nuditi oboje, po priliki tudi brez posteljnine, ker je ima samo dovolj. Je dobro ohranjena, poštna vdova, šivilja, ima dvajset tisoč gotovine in lepo urejeno gospodinjstvo. V treh dneh je imela odgovor z zagotovilom, da jo blazno ljubi, čeprav je ni še nikoli videl. Vendar mu nekaj pravi, da je slednjič našel ženo svojega srca. Prosil je, da bi jo smel obiskati. Kajpada mu je vdova to brez pomišljanja dovolila.

Povabila ga je na malico in zdaj ga je čakala. Čokolada je dišala, pecivo je dišalo, celo stanovanje je dišalo po toploti in prijetni intimnosti. Slednjič je nekdo pozvonil. Vdova je skočila v predsobo, odprla vrata, in med vrati se je pojavil krepak mož, štiridesetletnik, čednega obraza in dolgih nog.

«Ste vendarle prišli!» je rekla vdova in zardela kakor štirinajstletna deklica, ki se prvič sestane z gimnazijcem. Gospod ji je krepko stisnil roko in dejal z zvočnim glasom:

«Nisem mogel prej. Služba mi ni dovolila! Saj veste, pri nas je zmeraj dosti dela.»

«Služba je služba, služba je prvo!» je vljudno odgovorila vdova in peljala gosta v sobo. Gast je bil prijetno presenečen, ko je videl pogrnjeno mizo, pecivo itd.

«Pri vas je pa res lepo!» je rekel in sedel na zofo.

«Ampak žalostno je tu —» je ugovar-

jala. «Saj veste, sama žena — zapuščena —»

«No, no, ne bo tako hudo! Sicer pa se to lahko izpremeni!»

Pri tem jo je poredno gledal in jo lahno uščipnil v lice.

«Vi, vi, porednež — hotela sem reči — vi — vi —»

In lica so ji gorela kakor razbeljena plošča na štedilniku. Prvo srečanje.

Tudi ona, vdova Filipanova, je bila kar najprijetneje presenečena. Bil je čeden, krepak, zdrav mož, in če se pomisli, da je v državni službi, pod penzijo — vdovino srce se je kar treslo, ko je slutila srečo bodočega življenja ob strani tega moža, ki si jo je na mah osvojil. In gost ni prav nič prikrival, da mu tukaj imenitno ugaja.

«Res, človeku se kar noče od tod!» je dejal.

«No, saj vas nihče ne podi!» je rekla in čedalje bolj rdela. Potem pa je naglo vstala in zaklicala:

«Za Boga, to sem lepa gospodinja! Vse pripravim in zdaj bi vas pustila lačne.»

«O, prosim, nisem prišel zavoljo tega!»

«Vem, vem — ampak vendar, košarice mi ne boste dali?»

Gost je bil nekoliko presenečen. Hotel je nekaj reči, toda že je stala ročka na mizi.

«Imate radi čokolado?»

Gost se je prijetno nasmehnil:

«Strašno rad! Najrajši od vsega!»

«Kaj pa kolače?»

«Strašno rad!»

«Z makom, s kompotom —»

Gost se je v zadregi smehljaj. Opazila je zadrego in prijazno vprašala:

«Vi se nekako sramujete?»

«Jaz — ne — sicer pa priznavam, da me je presenetilo —»

«Kaj pa?»

«Vaša ljubeznivost! Nisem navajen, da bi me povsod tako sprejeli! Sicer pa —»

«Sicer pa jejite!» je vdova sama dokončala stavek.

Gost ni mogel odkloniti. Vdova mu je nalila čokolade in mu sama izbrala najlepše kolače. Pod vplivom te ljubeznivosti je bil gost zmerom manj v zadregi in je jedel kakor za stavo.

«Zaljubljeni so baje zmerom lačni!» se je pošalila vdova.

«No, da vam dokažem, da vas ljubim in kako vas ljubim,» je govoril gost popolnoma brez zadrege, «bom veliko jedel!»

«In jaz bom tega samo zelo vesela. Jejite, čim več, tem bolj!»

V največje veselje vdove je gost ustregel tej želji v polni meri. Izpil je čokolado, skodelico za skodelico, in kolači so kar kopneli. Vdova ga je opazovala in si mislila:

«To je apetit — saj se revež naleta po teh stopnicah — ni čuda!»

Slednjič je gost vstal. Ročka je bila prazna in na krožniku sta ostala samo dva kolača. Gost je zaljubljeno pogledal vdovo, ko se je najedel, in rekel:

«Prijetno gnezdece imate tu, le kar je res!»

Vdova je vsa srečna odgovorila:

«No, vesela sem, da vam je tu všeč! Samo če tudi —»

Tu ji je beseda zastala in ni mogla napreji. Za to pa so tem več govorili njeni pogledi, in gost je vprašal:

«No, kaj mislite s tem: samo če tudi —»

Vdova je zagorela kakor mak.

«Hotela sem namreč reči — kakšen vtis — hm, hm —» se je odkašljala. — «kakšen vtis delam jaz na vas?»

Beseda je bila izgovorjena, in učinek je takoj sledil.

«Vi, vi ste nadvse prijetni in ljubki!» je dejal gost ter ji iskreno stisnil roko.

Branila se je, pa samo na oko, kakor se branijo ženske, ki izpodbujajo. Gosta je to le poživilo, stisnil jo je k sebi in poljubil.

«Ampak ne — to je vendarle malo prezgodaj!» je rekla v zadregi.

Vtem je pozvonil zvonček. Gost se je očitno prestrašil; rekel je:

«Nekdo zvoni, kdo je to?»

Vdova pa je ostala mirna.

«Naj je, kdor hoče, ne bova odprla!»

Še enkrat je pozvonilo, potem spet, nekako jezno. Slednjič je bilo slišati oddaljujoče se korake.

«Naj gre!» je dejala vdova in se stisnila h gostu, kakor da išče pri njem varstvo — — —

Ura je bila pet, ko se je gost dvignil. Zroč na uro, je rekel:

«Moram iti. Malo predolgo sem se zadržal!»

Vdova je vprašala, še vsa kakor opojena:

«Kdaj spet pridete?»

Gost je v zadregi zajecjal:

«Ne vem! Toda želel bi, da bi bil vdrugeč oproščen zelo neprijetne dolžnosti, ki me je sem privedla danes in ki jo moram na žalost še izpolniti!»

Vdova ga je debelo pogledala; gost pa je dodal:

«Včasih je naš poklic zelo neprijeten. Toda nič ne pomaga — dolžnost —»

Vdovi je postajalo tesno. Zaklicala je v zli slutnji:

«Za Boga, vi niste pismonoša Jelen?»

«Obžalujem, ne!»

«Pa kdo?»

«Sodni izvrševalec Beran — neznanen zaostanek davkov — bedastih petdeset dinarjev — no, zapišemo, da je eksekucija ostala brezuspešna —» je rekel izvrševalec velikodušno.

Vdova že ni več slišala, svet se je z njo zavrtel. Sodni izvrševalec je odšel.

Vdova Filipanova je jezno pospravljala kavni pribor in vrgla rumeni prt z mize. Vse se je treslo v njej. Zdajci je nekdo pozvonil. Soseda je prišla in poročala:

«Mislila sem, da vas ni doma.»

«Zakaj?»

«Ker niste odprli, ko je zvonil!»

«Kdo je zvonil?»

«Neki pismonoša — toda pisem ni nosil — hotel je očitno samo tako na obisk — —»

ZANAJE MALE

Rešitev ugank št. 4

Računska naloga.

1	14	15	4
12	7	6	9
8	11	10	5
13	2	3	16

Uganke.

Želimo vam vesele velikonočne praznike!

Uganke št. 5

Križanka.

	1	2	3	4	5	6	7
1				■			
2		■					■
3							
4	■			■			■
5							
6		■					■
7				■			

- Vodoravno: 1. Sanje; naselbina. 2. Samoglasnik; os. zaimek; samoglasnik. 3. Kovina. 4. oz. zaimek; števniki. 5. Zdravstveno stanje. 6. Predlog; pripovedovalne pesmi; samoglasnik. 7. Davščina; pijača. — Navpično: 1. Tekočina; vbodljaj. 2. Samoglasnik; čutilo; samoglasnik; 3. Tisti, ki nosi. 4. Pomož. glagol; junaška pesem. 5. Majhen vitez. 6. Samoglasnik; števniki; črka v abecedi. 7. Mlečni izdelek; ptič.

Lev Tolstoj:

Pravljica o žganju

Siromašen kmet je šel lepega dne na polje orat. S seboj je vzel samo kos suhega kruha. Skril ga je v grm, zgrabil ročico in veselo pognal konja.

Po dveh urah sta bila kmet in konj od napornega dela že utrujena. Izpregel je konja, da se je mogel pasti na bližnjem travniku, sam pa je stopil h grmu. Iskal je kruh, toda ni ga mogel najti. Medtem ko je oral, je šel vrag mimo. Vzel je kruh, se skrila za grm in se veselil, kako se bo kmet jezil, ko ne bo našel kruha. Toda kmet je samo dejal: «Gotovo ga je vzel nekdo, ki je bil lačen!» Veselega srca in lačen se je vrnil na delo.

Peklenšček je bil razočaran. Šel je k svojemu mojstru vragu in mu povedal,

Teško dopovedati.

Učitelj si zapisuje poklic staršev svojih učencev.

- «Kaj dela tvoj oče, Novak?»
 «Prosim, v postelji leži.»
 «Ne mislim tega. Povej mi, kaj dela.»
 «Boleha.»
 «Ah, ne! Vedeti hočem, kaj dela, kadar ne boleha.»
 «Takrat je pa zdrav.»

Prepozno.

- «Zakaj pa Tonček joka?»
 «Eh, pojedel je poln krožnik močnika in se je šele potem spomnil, da ga ne mara.»

da ni mogel kmeta razjeziti. «Malopridnež!» je zagrmel vrag na ubogega peklenščeka. «Če v treh letih ne dobiš kmetove duše, te utopim v vodi!»

Peklenšček se je hudo prestrašil. Premišljal je, kako bi veselega kmeta zapisal peklju. Naposled se je nečesa domislil. Oblekel je kmečko obleko in šel h kmetu služiti. Ker je kazalo, da bo zaradi suše slaba žetev, je hlapec svetoval kmetu, naj poseje žito v vlažno zemljo. Povsod je bila setev uničena, le kmet in njegov hlapec sta imela tako obilno žetev, da je nista mogla spraviti v shrambo.

«Škoda, da bo toliko kruha,» je potožil kmet; «do smrti ga ne bova mogla pojesti!»

Peklenšček v človeški podobi se je zamislil in odvrnil:

«Če ga ne moreva pojesti, ga lahko popijeva! Tako ga bova lahko vsaj porabila in se hkrati razveselila.» Zadnje besede je tiho izgovoril in z zobmi zaškripal.

Naučil je kmeta, kako se kuha žganje. Kmet je skuhal dosti žganja, a peklenšček v človeški podobi mu je pomagal s pravim vražjim veseljem. Kmet je pijačo pokusil. Pokušal jo je neprestano in pil in pil... Tedaj je skočil zlobni peklenšček k mojstru vragu in mu sporočil: «Kmet je tvoj, ker pijel!»

Mojster vrag pa se je hotel o tem sam prepričati. Peklenšček ga je odvedel v kmetovo hišo. Kmet je sedel z županom za mizo pri steklenici žganja. Praznila sta kozarček za kozarčkom. Kmetova žena je točila. Ko je s tresočo roko žganje razlivala, se je kmet ujezil in zakričal:

«Neroda, pazi vendar, sicer te naučim!» Mojster vrag se je sladko smejal.

Tudi res.

- «Kaj je veter, Mihec?»
 «Prosim, zrak, ki se mu mudi.»

Nezaupljiv.

- «Janko, koliko je poloviča od 5?»
 «Gospod učitelj, spet vam ne bom ustregel. Če rečem dve, vam bo to premalo, če pa rečem tri, bo spet preveč!»

Mali modrec.

- «Mama, ali spadajo ušesa k obrazu ali k vratu?»
 «Pa zakaj, dragec?»
 «Zato, ker si rekla naši Micki, naj mi umije obraz, ona... pa mi hoče umiti tudi ušesa!»

Tedaj je potrkal na vrata berač in poprosil za košček kruha.

«Vseh lačnih ne morem rediti!» je zarobantil kmet in zaloputnil vrata beraču pred nosom. Mojster vrag si je zvito pomel roke.

Kmeta sta pila in pila. Drug drugega sta hvalila in se bahala. Peklenšček pa je rekel mojstru: «Le glej! Zdaj sta kakor lisiči. Kmalu bosta kakor volka!» In res! Po hvalospevih sta se začela zbadati. Župan se je razjezil in svojega prijatelja udaril po obrazu. Mojster vrag ni mogel več prikriti veselja. A peklenšček je rekel: «Počakaj, kmalu bosta podobna svinjam!»

Da bi se maščeval za udarec, je kmet zalučal steklenico za županom. Ta pa se je ognil in zbežal. Kmet je hitel z majavo hojo za njim. Begunec je padel. Pregarjalec se je zvrnil čezenj. Zavalila sta se v blato in tam obležala. Mojster vrag je potrepljal peklenščeka po ramih: «Ti modrijan! Gotovo si pripravil to pijačo iz lisičje, volčje in svinjske krvi!»

«O ne,» je zadovoljno odgovoril peklenšček. «To pijačo si je človek napravil iz vsakdanjega kruha. Lisičja, volčja in svinjska kri niso v pijači, temveč v človeku. Človek se premaguje, dokler je močan. Toda ko se preda moji pijači, se ne more več premagati, in živali v njem se sprostijo! Daj, da bodo ljudje pili, in tvoja žetev bo obilna!»

Mojster vrag je peklenščeka navdušeno objel. Potlej pa je poklical svoje podložnike. Ko so bili vsi zbrani, je pripel modremu peklenščeku največje odlikovanje na prsi in vzkliknil:

«Med vsemi vragi je moj najboljši služabnik vrag-žganje, ki zmaguje s čašo, a za njim pride peklenšček.»

Njena skrivnost

(Nadaljevanje.)

Umolknil je. Pozneje ni niti z besedico več omenil njenega stanja. Večkrat je pa spet zvečer izostal od doma in se vrnil pozno, vinjen. Lenka ga je vselej sprejela molče. Ničesar mu ni očitala. Tudi on je molčal in prihajal domov tih in poparjen, kakor zločinec.

Potem je postal predrznejši. Lenkin molk ga je bodel. Nič več ni prihajal domov tako tiho. Večkrat jo je tudi ozmerjal. Lenka pa je molčala tudi zdaj. Bila je vdana v usodo. Naj se zgodi, kar ji je namenjeno.

Rodila je nekega pomladnega jutra.

Ko se je Lovrenc opoldne vrnil z dela, je našel ženo v postelji in poleg nje slabotnega rdečepoltega otročiča. Lenka se je možu srečno smehljala. Otrokov rojstvo jo je raznežilo in osrečilo.

«Punčka je,» mu je trudno pošepetala. On pa se je samo namrdnil: «No, zdaj bomo pa trije.»

Otrok je bil res slaboten, in Lenka se je vsak dan bala, da ji bo umrl. Sprva je bila že kar prepričana, da se bo tako zgodilo, ker po toliko nesrečah, ki so jo doletele, ni več mogla upati na košček sreče. Toda dekletce ni umrlo. Krstili so jo za Anico. Anica je polagoma rasla in se zadovoljivo razvijala. Zнала se je že tudi smežati in otroško blebetati. Lenka je bila nepopisno srečna. Zdaj ni bila več sama. Kuhinja ni bila več tako pusta in mračna. Otrok, ki se je cemeril v košari ali se nerodno kobalil po tleh, je pregnal vso puščobo. Lenka ni nič več utegnila misliti na svojega prvega otroka. Preveč je imela opraviti z Anico.

Tudi Lovrenc je polagoma vzljubil otroka, čeprav tega sprva ni hotel prav pokazati. Sramoval se je, kakor se sramujejo večinoma mladi očetje. Jezilo ga je pa tudi to, ker ni bil fant. Včasih jo je mimogrede pobožal, ko je ležala v košari. Če je Lenka to opazila, se je srečno nasmehnila in se naredila, kakor da ne vidi.

Odkar je imela otroka, se ni nič več tako zaklepala v samoto kakor prej. Če je le utegnila, je šla s hčerkico na sprehod, vsaj na dvorišče, če ne drugam. S sosedami se je razgovarjala sproščeno, kakor enaka z enakimi, česar si prej skoraj ni upala. Hvaležno je sprejemala njihove nasvete, kako naj neguje otroka in kakšne oblekice naj mu naredi.

Anica je rasla. Lep otrok je postala. Imela je temne oči in svetle, rahlo kodraste lase. Kmalu je bila tolikšna, da se ji ni bilo treba več držati materinega krila. Sama se je igrala z otroki na dvorišču. Mama je le kdaj pa kdaj pogledala skozi okno in jo glasno opozorila, naj ne hodi z dvorišča na cesto, kjer bi jo lahko ugriznil pes ali ukradel cigan. Te grožnje se je Anica bala in je mamu ubogala. Sploh ni imela Lenka z Anico dosti težav, kakršne imajo matere z otroki. Anica je bila ubogljiva, ni se cemerila za prazen nič, ni bila izbirična in tudi zbolela ni kar tako ob najrahljšem prepihu.

Mater je imela rada, rajši kakor očeta. In čim bolj je rasla, tem večja je bila njena ljubezen do matere. Vsakomur, ki jo je vprašal, koga ima rajši, mater ali očeta, je odgovorila, ne da bi pomišljala: da ima rajši mater. Zakaj, tega pa ni vedela povedati. Na takšno

vprašanje je samo skomignila z rameni in rekla, da zato, ker jo ima in konec besedi.

Tudi Lovrenc je kmalu to opazil in mu seveda ni bilo všeč.

«Potuho ji daješ,» je očital ženi. «Pravo frkljo boš naredila iz nje.»

Toda obsodil jo je po krivici. Lenka je imela Anico sicer nadvse rada, vendar je pa ni razvajala. O očetu ji je govorila samo lepo. Pravila ji je, da ga mora imeti rada. Toda otrok je menda nagonsko čutil, da ga ima mati rajši kakor oče, in je po tem merilu tudi sama razdelila svojo ljubezen do staršev.

Rasla je in nič velikega in posebnega ni doživela. Nekajkrat je padla in si razbila nos. Včasih jo je oče natepel ali jo je pokarala mati, ker je napravila kakšno neumnost ali ni ubogala. Morala si je dati cepiti koze, česar se je zelo bala. Tri dni pred cepljenjem je jokala. Hodila je že v otroški vrtec, kjer se je naučila peti nešteto lepih pesmic in delati iz pisane papirja lepe reči. Samo sebe je imela za «strašno» veliko in je to vsakomur pripovedovala.

Prvo njeno večje doživetje je bilo, ko so jo vpisali v šolo. Oče ji je sam napravil lepo šolsko torbo, mama ji je pa sešila črno klotasto haljo, da jo bo v šoli nosila čez obleke. Samo nekajkrat jo je mati spremila do šole, potem pa je smela hoditi sama. Nič več se ni bala ne hudih psov in ne ciganov in kmalu je očeta in mater razveselila s tem, da je znala lepo in brez napake napisati svoje, očetovo in materino ime.

Vsak dan je prinašal ta otrok več sreče v Lenkino življenje. Preteklost je bila čisto pozabljena. Lenka je živela samo še sedanosti. V mislih je že gradila lepo, srečno bodočnost svojemu ljubemu otroku. Aničin veseli smeh ji je sproti preganjal skrbi. Če je prišel Lovrenc pijan domov, ga je v mislih opravičevala: «Siromak, naj si privošči kozarček, saj ga za služi, ko gara vse dni.»

Anica je prinesla prvo spričevalo. Vsi redi so bili odlični. Lenka ga je ponosno kazala.

Toda veselje, ki ga je v njeno življenje prinašal otrok, ni ostalo dolgo neskaljeno. Dobre sosede so ji zaupno svetovale, naj bolj pazi na moža. Da ga je ta in oni že večkrat videl v krčmi v družbi Jurčeve Maričke, znane razvratnice, ki je bila že dvakrat vdova.

Lenka je Maričko poznala in skoraj ni mogla verjeti. Da bi njen Lovrenc hodil s takšno? Saj to ni mogoče. To so same čenče. Vendar jo je na skrivaj žgalo in sililo, da je morala razmišljati o tem. Marička je starikava, zavaljena babnica, prav nič prikupnega ni na njej. Znano je, da rada pije in ima dosti opravka z moškimi. Lani ji je umrl drugi mož. Ne, ta Marička se z njo ne more primerjati. Stopila je pred ogledalo. Če nisem več tako lepa kakor dekle, sem vsaj še prikupna, je rekla in se sama sebi žalostno nasmehnila. Marička pa ni prikupna, ne, ta pijanka. Toda, Lovrenc jo je spoznal, najbrž takrat, ko je bil pijan. Pijane oči vse drugače vidijo. Lahko je mogoče, kar trdijo sosede...

Kmalu je spoznala, da govorice, ki so jih raznašale «dobre» sosede, res niso bile neosnovane. Marsikaj se ji je razjasnilo. Razumela je, zakaj je Lovrenc zadnje čase večkrat tožil, da mu je delodajalec spet odtrgal od plače. Vselej potem je imela Marička nekaj novega, bluzo iz pisane svile, tenke nogavice, trajno nakodrane lase itd. To je slišala mimogrede od sosed. Lovrenc je prihajal zvečer pozno domov. Nekajkrat je prišel šele, ko se je zunaj že danilo.

Lenka je trpela in se z vso silo krotila. Premagovala se je zavoljo otroka. Ni hotela, da bi Anica videla in slišala, kako se z Lovrencem prepirata. Pa saj je to niti ni tako bolelo, kakor poniževalo, zakaj njeno ljubezen je že davno imela vso Anica.

Ko pa se ji je spet zlagal, da mu je mojster odtrgal od plače, se ni mogla več premagati. Naj se ne laže tako grdo, mu je zabrusila in v trpkih očitkih izbruhala vso grenkobo, ki je bila nakopičena v njej. Opo-gumilo jo je tudi to, ker prav takrat Anice ni bilo doma.

Lovrenc je najprej onemel in osupnil, ker ni niti slutil, da Lenka kaj sumi. Potem pa jo je nahrulil. «Kaj, ti mi boš očitala? ti?! Tebi nič mar, tudi če bi zapravil vso plačo! Saj jo sam zaslužim!»

Šel je in se ni vrnil do jutra. Lenka je prebedela vso noč. Ležala je vznak in strmela v temo. Vse v njej je bilo tako raztrgano. Najrajši bi vstala, pustila vse in šla nekam daleč, daleč. Toda poleg nje je spala Anica. Slišala je njeno enakomerno, spokojno dihanje. Zaradi nje mora ostati. Samo zaradi nje.

* * *

Živeli so vedno teže. Anica je rasla. Hodila je že v tretji razred. Za njene oblekice je morala Lenka kupovati vedno več blaga. Tudi šolskih potrebščin je bilo treba vsako leto več. Lovrenc pa je pil. Spoznala je, da si bo morala sama pomagati. Začela je za druge prati. Pri Pavličevih se je navadila lepo prati, likati in škrobiti. To ji je zdaj prav prišlo. Prala je dvema uradnicama s sodišča in učiteljici. Poleg kosila je nekajkrat na teden kuhala v velikem loncu na štedilniku tudi perilo, da je vsa mala kuhinja ostro dišala po milnici. Potem je perilo zlagala in likala in, če je utegnila, ji je pri tem delu pomagala tudi Anica. Zaslужila s tem sicer ni veliko, nekaj pa je bilo vendarle.

Lovrenc je bil z Maričko Jurčevo še zmeraj v «dobrih odnošajih». Sosede so včasih ščuvale Lenko: «Jaz bi ji že pokazala, tej candri! Oklofutala bi jo vpričo vseh. Takšno sramoto bi ji naredila, da bi pomnila do smrti.» Kar ni jim hotelo v glavo, da more biti Lenka tako mirna. Dobre sosede bi bile tako rade imele spet svoj škandal, majhno senzacijo, o kateri bi potem lahko razpravljale in jo premlevale.

Lenka pa niti zdaleka ni mislila na kaj takega. Preveč se je sramovala. Zakaj bi svojo nesrečo obešala na veliki zvon? Tudi Anica bi potem trpela. Od staršev bi zvedeli otroci in bi jo dražili v šoli. Tega pa tudi ni bilo treba, ker se je Marička kmalu samovoljno razšla z Lovrencem. Menda se je naveličala praznega ljubimkanja z oženjenim moškim. Kdo ve, kako in kje je iztaknila in premočila postarnega hribovca, da jo je poročil. Še toplo so to novico sosede sporočile Lenki in jo zraven požirale z očmi, kaj bo rekla na to. Lenka pa je molčala, ker ji je bilo prav vseeno. Na vse se je že navadila in ni dosti upala, da bi Lovrenc zato postal kaj boljši. In ni se zmotila. Odkar se mu je izneverila Marička, je Lovrenc še bolj pijančeval.

Tako zelo se je izpremenil ta njen Lovrenc od takrat, ko sta se spoznala. Ni mu ostala niti trohica tiste močnatosti, ki jo je tako vzljubila na njem. Obraz mu je bil modrikasto zabuhel, oči vodene in kalne. Včasih jo je grizla misel, da je morda ona kriva te spremembe. To tesnobno misel je potem na drobno razpredla in prišla do zaključka, da ni kriva ali pa vsaj

ne dosti. Njeno priznanje, da ima nezakonskega otroka, ga je res hudo prizadelo, toda to bi ji lahko odpustil. Saj ni ona edina na svetu, ki ima nezakonskega otroka. Nekateri očetje takšne otroke celo posinovijo. Ona je bila Lovrencu vedno dobra, zvesta žena. Saj sta se prve čase po poroki kar lepo razumela. Največ kriv je njune razbite sreče čevljar Ostrožnik, ki je Lovrencu prevzel stranke. Takrat je začel piti in se jeziti na vse. Potem pa njen nesrečni porod, ki ji je ubil ljubezen do moža. Odsihdob je bila do moža res preveč hladna, toda saj drugačna ni mogla biti. Pretvarjati se ni znala. Anica je pa prišla na svet prepozno, da bi ju še mogla zblížati in zabrisati tisto, kar ju je ločilo.

Zadnji čas se je zmerom bolj pogosto prepiral z ženo. Tudi nabil jo je nekajkrat. Če je Anica jokala in prosila za mater, je bila tepena tudi ona. To je bilo Lenki preveč. Ne, tepel ju ne bo. Ko jo je nekoč spet nabil, je zgodaj zjutraj vstala, ko je še spal, povezala najpotrebnejše reči in odšla z otrokom k neki znanki, ki je stanovala daleč v predmestju. Tam sta z Anico preživeli nekaj tihih, zadovoljnih dni. Znanka je bila šivilja. Imela je dosti dela, pa je Lenka gospodinjala namesto nje. Obe sta bili zadovoljni. Anica se je sprijateljila s sosedovimi otroki. Skupaj so pisali šolske naloge in hodili v šolo. Obema je bilo lepo, dokler ni nekega večera primotovilil Lovrenc, ki je izvohal njuno skrivališče. Zahteval je, da mora Lenka z otrokom takoj z njim. Ona pa se je uprla. Ne, ne pojde! Sita je takšnega pasjega življenja s pijancem. Potem je začel prositi. Postal je krotek in pohleven kakor pes. Naj se vendar vrne, saj ve, da sam ne more tako. Nikogar nima, ki bi mu kaj zašil ali skuhal. Ne bo več pil, to ji obljublja. Skoraj bi jo bil omehčal, pa se je premagala. Ne, njegovim obljubam ne more verjeti. Zavoljo otroka ne pojde. Takšen družinski pekel ni za tako nežnega otroka, kakor je Anica. Naj si dobi žensko, ki mu bo gospodinjala.

Ko je spoznal, da z lepo ne bo nič opravil, je začel groziti. Dobro, če je tako, naj pa bo. Toda to si naj zapomni: če se do jutri ne vrne, bo tekla kri. In vsega bo kriva ona, samo ona. Potem je majavo odšel.

Teh groženj se je zbala. Poznala je Lovrenca. Vsega je zmožen. Kri bo tekla, je rekel. Čigava kri? Njena? Aničina? Ali misli sam sebi kaj narediti? Pred očmi se ji je pletlo nešteto groznih podob. Videla je Anico s prerezanim vratom. Lovrenc je vedno nosil ostro nabrušen nož s seboj. Lahko bi jo pričakal, ko gre v šolo, in se maščeval. Ali pa bi ubil njo. Kaj bi Anica potem sama na svetu? Otrok ubijalca. In če bi sam sebi kaj naredil? Če bi ji prišli povedat: tvoj mož se je ubil. Videla bi ga mrtvega v mlaki krvi, s spačnim, posinelim obrazom. Ta grozni privid bi jo potem spremljal skozi vse življenje in ji očital, da je ona kriva njegove smrti.

Videla je, da ji ne kaže drugače, kakor da se vrne. Zjutraj se je poslovila od gostiteljice in odšla z Anico spet domov. Anica ni šla rada. Hudo ji je bilo za otroki, s katerimi se je tako hitro sprijateljila. Bala se je očeta. «Ata naju bo spet tepel,» je tožila. Lenka jo je tolažila. Ne, ata ju ne bo več tepel, saj je obljubil.

Prišli sta ob času, ko bi bil moral biti Lovrenc v delavnici. Toda stanovanje sta našli odklenjeno. Notri je bilo vse razmetano. Na mizi in na štedilniku je bil cel kup neumite posode in ostanki jedi.

(Se bo nadaljevalo.)

8 ur spanja

pomeni 8 ur okrepcila. Lahko pa pomeni tudi 8 ur nevarnosti za Vaše zobe, če redno ne odstranite, predno greste spat, mehke zobne obloge in jedilnih ostankov med zobmi, ki tvorijo gnezdo nevarnih bolezenskih kali. Čistiti zobe zjutraj je dobro, čistiti pa jih zjutraj in zvečer pa je boljše. Čim skrbneje si čistite zobe tudi zvečer, tem zanesljiveje se branite pred zobnim gnitje (karies).

Chlorodont ZOBNA PASTA

Gospodinja in gospodinjska pomočnica

In kako je z drugo platjo?

Z zanimanjem prebiram članke, ki jih objavlja «Zena in dom» pod to rubriko. Doslej so se vse dopisovalke zavzemale za gospodinjsko pomočnico. Strinjam se s tem, ker je pomočnica v toliko slabšem socialnem položaju od gospodinje. Zdi se mi pa, da bi ne škodilo, če bi pogledali na to tudi z druge strani.

Koliko gospodinj je, ki skrajno obzirno in lepo ravna s pomočnico, doživljajo pa v zahvalo najhujše razočaranja. Dnevnik so prinesli nedavno tole poročilo:

«Zasledovani služkinji. 23letna služkinja A. P. je ukradla svoji delodajalki M. Ž. v L. pri T. več parov čevljev, nekaj zimskega perila, zimske obleke, zlat prstan, nekaj dragocenosti in nekaj jestvin, nato pa neznano kam pobegnila. Orožniki zasledujejo tudi 27letno služkinjo P. G., ki je pobegnila od svojega gospodarja v Š. pri P., ko mu je prej ukradla potni kovčeg, črn plašč in nekaj denarja.»

O takih dogodkih slišimo lahko vsak dan. Starejša gospodinja, ki se ji je že nekajkrat zgodilo, da je dobila v hišo nepoštenega ali pa zlobnega posla, postane nehote zagrenjena. Nemogoče je, da bi bila tako srčno dobra s svojo novo pomočnico, kakor želijo to razne dopisovalke. V tem primeru morajo mlade pomočnice potrpeti, se posebno potruditi, da si počasi pridobijo zopet zaupanje gospodinje.

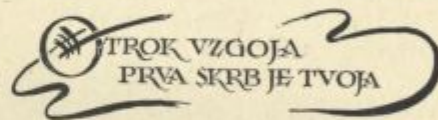
Poznam gospodnjo, ki sta jo že dve služkinji okradli. Od tistih dob ima vse pod ključem. Gospodinjske pomočnice jo imajo zaradi tega za sko-

po, sitno in nezaupljivo in se čutijo žaljene. Znan mi je drug primer, ki tudi zgovorno priča o tem, kako nekatere slabe pomočnice otežkočajo delo svojim tovarišicam. Neka pomočnica je lepega dne vsa objokana zatrjevala gospodnji, da ji leži mati na smrtni postelji in da mora takoj domov. Gospodnji se je dekle tako zasmililo, da je z njo vred jokala, ji takoj dala denar in dopust za nedoločen čas, dokler se stanje matere ne izboljša. Dekle se je zahvalilo in odšlo, češ, kakor hitro bo mogoče, se spet vrne. Gospodinja je sama prišla za delo, garala od jutra do večera, a čez nekaj dni so ji dobri ljudje povedali, da se je njena pomočnica peljala domov le za zabavo, da mati sploh ni bolna, da imajo v tisti vasi pravkar žeganje in sejmo. Dekle se je po petih dneh spet vrnilo. Gospodinja jo je vprašala, kako je z materjo, pa je dekle pripovedovalo, da je mati zdaj že izven nevarnosti. Na dolgo in široko je pravila, kako je stregla ubogi materi. Nato pa ji je gospodinja povedala, kaj je medtem izvedela. Tisti trenutek je dekle trmasto vrglo glavo vznak in zabrusilo gospodnji: «Da, res je! Saj nisem nora, da bom tukaj garala, če mi pišejo, naj pridem domov na veselico! Vsak človek je sebi najbližji!» Gospodinja je pomočnico takoj odpustila, ne zaradi dopusta, temveč zaradi lažnivosti. Saj bi lahko po pravici povedala, ne pa tako lagala, jokala itd. Kako naj gospodinja takemu dekletu še kaj verjame? Ali se smemo čuditi, da je ista gospodinja nekaj let pozneje samo skomignila z rameni, ko ji je služkinja jokaje tožila, da je njena mati na smrtni postelji? Pustila je dekle domov, ne da bi kaj sočustvovala z njo ali se poza-

nimala za njene bridkosti — dekletu je pa mati čez nekaj dni res umrla.

Tako je. Mnogo je dobrih gospodinj. Zelo veliko je pa tudi slabih pomočnic!

I. D.

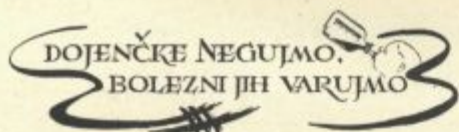
Obljube je treba otrokom izpolniti

Eno izmed najmočnejših vzgojnih sredstev je zgled staršev. Najlepše besede nič ne zaležejo, če jih ne spremlja zgled in vzor. Normalni zdravi otroci imajo prirojen smisel za pravico in resnico. In v tem jih mora vzgoja utrjevati.

Zlasti matere tolažijo in mirijo otroke z obljubami. Otrokom obljublja igrače, slaščice, igre, večkrat samo zato, da bi se jih iznebili. Toda otrok hoče, da bi obljubo sledilo dejanje. Z vso žilavostjo dela na to, da se dana obljuba izpolni, mati pa se jezi, včasih celo kaznuje. To pa ni pravilna vzgoja. Preden izgovorimo obljubo, moramo premisliti, ali jo lahko izpolnimo. Mati, ki ne zna ceniti svojih obljub, se ne sme čuditi, da jih tudi otrok ne zna ceniti in da potem tudi on po njenem zgledu kar na debelo obljublja, toda obljub — ne izpolnjuje. Obljuba pri pravilni vzgoji ne sme biti posredovalka, da se izmotamo iz stiske, temveč resna in važna obveza in dolžnost.

Utegne se kdaj primeriti, da dane obljube ni mogoče izpolniti. Tedaj pa je treba prav tako kakor odraslemu človeku pojasniti tudi otroku, zakaj se obljuba ne more izpolniti. Toda otrok se mora prepričati, da to pojasnilo ni samo prazen izgovor, temveč resna ovira:

—a.

Kako se mora razvijati zdrav dojenček?

Zdrav dojenček tehta približno 3 kg, ko pride na svet. Seveda tehtajo otroci tudi več ko 4 kg, pa tudi komaj 2 kg. Normalno razvit, donošen, zdrav dojenček, tako pravijo zdravniki, bi moral tehtati približno 5 kg. V prvem mesecu se mora dobro negovan dojenček zrediti za 1 kg. S šestimi meseci naj tehta 7 kg. Ko začne otrok hoditi, navadno shujša. Tako se lahko zgodi, da tehta dvanajstmesečni dojenček le 11 kg. Mati se zaradi tega ne sme plašiti. To je normalni razvoj in ni nobenega razloga za skrb. Otroka tehtamo lahko na kuhinjski tehtnici ali pa ga nesemo v Dečji dom na pregled.

Tudi rast otroka naj mati kontrolira. Navadno meri dojenček v dolžini 50 cm, ko pride na svet. Pravilno hranjen in negovan dojenček zraste v prvih treh mesecih za približno 5 cm, v nadaljnjih treh mesecih spet za približno 5 cm. Z devetimi meseci meri 65 cm.

Vaše odeje so potrebne nege

Ako želite, da Vam bodo odeje dolgo časa lepe in stalnih barv, potem boste najbolje storili, če si nabavite material, ki je pobarvan z Indanthren-barvami. Boljšega materiala ni! Če se torej odločite za tkanine, pobarvane z Indanthren-barvami, tedaj bo vedno

prijetna pestrost v hiši

Med desetim in sedmim mesecem dobi zdrav dojenček prve zobe. Med triindvajsetim in šestintridesetim mesecem zrastejo otroku kočniki.

Za razvoj otroka je zelo važno, da telovadi. Ker bi sam še ne znal, ga mati vodi pri telovadbi. Otroka polo-

Tradicija jamči za kakovost!

Kadarkoli vidim sliko svoje babice, se spominjam njenega velikega sodobnika župnika Kneippa, ki ji je bil zelo drag. Njegova slavna Kneippova sladna kava je čudovit dar človeštvu: Zdrava je, redilna in poleg tega poceni.

Kneippova
SLADNA KAVA

žimo na trebušček, skrbno pazimo, da je dovolj močno uprt na lastne kolmolce, in ga pustimo nekaj minut v tej legi. Ta vaja je zelo zdrava za utrjevanje hrbtenice in ojačenje vratnih mišic. Otrok privzdiguje glavo in jo obrača po ljudeh. Hrbtenica se usloči, in navadno otrok prav rad «kravice pase». Ko opazimo, da otrok z glavo klone, ga obrnemo. Pred kopanjem telovadimo z dojenčkom takole:

1.) Primemo ga za roke okoli zapestij in jih dvigamo in spuščamo. Otroku se zdi to kaj imenitno, rad se zasmee. 2.) Ko smo to vajo desetkrat ponovili, primemo otroka za nožice, čez členke, in mu jih krčimo in stazamo. Spretna mamica napravi lahko iz teh osnovnih vaj mnogo različnih variacij. Zdaj telovadimo z desno nožico, zdaj samo z levo roko itd.

Do četrtega meseca je boljše, da otroka ne pestujemo in da ga ne navajamo k pokončni drži. Hrbtenica je še zelo mehka. Počakati moramo, da se utrdi; lepo vzravnana bo pa le tedaj, če otrok pridno leži.

Pozneje, ko začnemo otroka pestovati, moramo biti zelo oprezni. Nikoli naj ne bo otrok brez opore pokonci. Detece posadimo na svoj desni podlaket, njegove nožice si pritiskamo na prsi, z levico pa podpiramo otrokov hrbet tako, da ga držimo pod pazduho. Zdaj je otrok prisiljen, da sedi na roki z ravnim hrbtom. Kakor hitro otrok ne čuti podpore pod pazduho, zleze v dve gube, izboči hrbet, z glavico se naslanja na materino ramo in hrbtenica se pri tem izboči. Razen tega se mu tudi stisnejo pljuča pri sključeni drži in teže diha.

Do šestega meseca naj mati doji otroka, če je le količkaj mogoče. A

samo materino mleko dojenčku kmalu ne zadošča več. Od tretjega meseca dalje mu dajamo vsak dan dvakrat po čajno žličko surovega sadnega soka. V ta namen uporabljamo: limone, jabolka, pomaranče, češnje, grozdje itd. Čez mesec dni lahko poskusimo tudi z zelenjadnimi sokovi, na primer s paradižnikom in korenčkom. Surovi sadni in zelenjadni sokovi imajo mnogo vitaminov v sebi in okrepijo otroku kosti in mišice. Otrok se boljše in hitreje razvija.

zž

Da je

ASPIRIN
originalen

zajamčuje vtisnjeni „Bayer“-jev križ. Aspirin je učinkovit, neškodljiv in se dobi v vseh lekarnah.

© 1938 Bayer & Co. Ltd. London

Če želodec nagaja

Eden izmed najvažnejših organov našega telesa je želodec. Če je želodec bolan, ne more prebavljati vsakdanje hrane, kakor bi bilo treba, in kvarne posledice se hitro pokažejo. Človek, ki bolega za želodčno boleznijo, je navadno čemer in zadirčen. Nobenega veselja nima do dela, vedno je utrujen in, čeprav mirno prespi vso noč, se zjutraj ves zbit zbudi.

Trenutno želodčno nerazpoloženje uženemo najlaže in najhitreje, če se postimo. Najprej použijemo lahko kako odvajalo, potem pa pustimo, da se želodec 24 ur temeljito postí. Uživamo samo mineralno vodo; slab okus v ustih pa preženemo z grgranjem. Popolno izpraznjenje želodca poživlja telo, in drugi dan smo spet zdravi.

Če pa stalno čutimo motnje v želodcu, bolečine, zavijanje, spahovanje, zgago in podobne nadloge, se je treba kar hitro posvetovati z zdravnikom. Često je krivo to, da tvori želodec preveč ali pa premalo kisline. Nepravilna mera kisline povzroča najrazličnejše težave.

Ali imaš preveč kisline, spoznaš po tem, če te pogostokrat peče zgaga, če se ti nekaj ur po glavnem obedu redno kislo spahuje, če te večkrat zavija v želodcu. V tem primeru se ogibaj črne kave, mastnih jedi, predvsem prekajene slanine, smetane in sladkih reči. Vsa ta jedila povzročajo, da se dela še več želodčne kisline. In če ne boš pazila na pravilno prehrano, se ti prej ali slej napravi v želodcu ali pa na dvanajsterniku rana (ulcus). Če rada kadiš, se takoj odreci nikotinu. Nikotin se zajeda v slino in prihaja v želodec, kjer draži želodčno sluznico, ki je že tako od odvečne kisline razdražena. Ogibaj se nekaj časa tudi težkim jedem: toplemu kvašenemu testu, žgancem in podobnim jedem. S strogo dieto se tvorba kisline hitro uravnava, in želodec se spet pozdravi. Pri hudi zgagi si pomagaj s tem, da zaužiješ čajno žličko jedilne sode ali pa magnezije. Dobra je tudi mešanica bismuta in magnezije. Vse to dobiš brez recepta za majhen denar v lekarni.

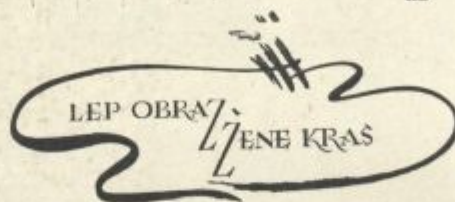
Nič manjši reveži pa so tisti ljudje, ki imajo premalo želodčne kisline. Pogosto po jedi bljuvajo, nešteté jedi ne morejo prebavljati, večkrat jih boli želodec, in se vobče prav slabo počutijo. V tem primeru moramo telesu umetno dovajati kisline. Vsak dan popijemo sok dveh limon. Limono stisnemo in sok precedimo, potem ga pa zmešamo z mineralno vodo in ga v manjših obrokih popijemo. Nekaj časa uživamo samo lahko prebavljive jedi. Vsaj enkrat na dan pa jemo zeleno solato. Po jedi za četrt ure ležemo, da s tem olajšamo želodcu prebavo. Vsa je-

dila naj bodo pripravljena na olju ali na presnem maslu.

Pri želodčnih krčih vzamemo znane švedske ali pa Hoffmannove kapljice, ki jih dobimo v vsaki lekarni. Na želodec damo topel obkladek in termofor. Pri hipni slabosti dela dobro tudi kozarček pelinkovca ali majhen kozarček slivovke.

V težkih primerih je pa vsekako treba iti k zdravniku na rentgenski pregled. Tudi želodčno kislino je treba preiskati, kajti pogostokrat so stalne bolečine v želodcu znak resnejšega obolenja. Če opazimo v blatu kri in vemo, da nimamo zlate žile (hemoroidov), je treba tudi takoj vprašati zdravnika za svet, ker je navadno temu vzrok rana na želodcu ali na dvanajsterniku.

ab

Odločilne malenkostij

O negovani, dobro oblečeni ženski pravimo, da je lepa. Pravilne poteze obraza torej niso odločilne. Tudi ni važno, ali je ženska majhna ali velika, poglobitveno je, da je njena postava skladna. Nelep vtis napravi ženska, ki je zelo velika in zelo suha, prav tako pa tudi ženska, ki je izredno majhna in hudo debela. Tu ne pomaga nobena še tako dragocena obleka, in najlepši angelski obraz ne more zabrisati poraznega vtisa.

Vsaka zdrava žena, ki ima dovolj dobre volje, tehta toliko, kolikor sama hoče. O raznih kurah, po katerih se redimo, in o drugih, po katerih poljubno shujšamo, smo že večkrat pisali. Najboljše nasvete pa najdete v knjigi «Kako se naj žena neguje». (Spisala Margareta Raunert, izdala založba «Žene in doma»). Knjiga stane samo 15.— din.) Ko smo dosegli primerno težo, smo zadostili osnovnemu pogoju za lepoto. Skladna postava je tem lepša, če je drži telesa dobra. Glavo nosimo pokonci, hrbet naj bo zmerom raven. Ni vsaka ženska Greta Garbo, da bi si lahko dovolila izbočeni hrbet! Slaba drža kazi marsikatero mlado dekle. Z dobro voljo odpravimo to napako. Vsak dan in vsako uro se spomnimo! Prav tako važna je tudi prožna hoja. Ženska naj ne dela prevelikih korakov, pa tudi premajhnih ne. Hoja naj bo umirjena.

Pri izbiri oblek pokaže žena svoj okus. Ogibajmo se kričevih barv. Plavalaski pristojijo druge barve, kakor temnolaski. Tudi kroj obleke lahko mnogo pripomore k celotnemu dobremu vtisu. Kroj lahko prikrije majhne nedostatke ali pa podčrtuje lepoto telesa. Naj nam ne bo žal časa in truda, kadar si nabavljamo novo obleko!

Obutev bodi v skladu z obleko in žensko, ki jo nosi. Majhne ženske lahko

nosijo visoke pete, če imajo vitke in ozke noge. Smešno pa je videti veliko žensko z visokimi francoskim petami. Lépa nogavica polepša nogo. Važno je pa, da je nogavica zmerom dobro napeta, da so črte zadaj ravne. Kako grdo je videti žensko z mlahavimi in zavitimimi nogavicami! Takoj se nam zdi zanemarjena in zanikrna!

Zelo važno poglavje so klobuki. Ker je zdaj moderen nazaj zavihani klobuk, si moram torej kupiti nazaj zavihanega! Saj ni res, kupiti si moramo klobuk, ki nas polepša in pomladi. Klobuk se mora dobro podati obrazu, vse drugo ni nič. Ženska s tenkim, dolgim obrazom ne sme nositi visokih in majhnih klobukov, ker je potem videti obraz še daljši. Širokokrajni klobuk jo bo polepšal. Ženska z okroglim, zalitim obrazom lahko nosi majhne klobuke. Ni vse za vsakogar, in ženska z dobrim okusom ve, kaj se ji poda. Časih je treba dlje časa izbirati, mnogo klobukov pomerjati, preden najdemo pravega. Nikoli pa ne smemo pozabiti, da nas mora klobuk polepšati, če naj doseže svoj namen.

Odločilno za celotni dobri vtis je pričeška. Tudi tu se ne smemo preveč ravnati po modi. Nekateremu obrazu pristoji najmodernejša pričeška, drug obraz pa zgubi z njo vso mikavnost. Če je moderno prosto čelo, ga naj nosijo tiste ženske, ki imajo lepo, gladko čelo. Zgrbančenega, previsokega ali izbočenega čela pa ne kažemo. Bolje je, da ga z lasmi malo zakrijemo. Negovana žena, ki ima dober okus, si bo zmerom ohranila nekaj individualnega. Mlada dekleta, ki brez okusa stremijo samo po modi, so videti kakor v uniformi. Kar pogledajte na promenado: vse imajo enake pričeške, vse enak kroj pri plaščih, vse enake klobuke. Človek bi jih kar v vrsto postavil, da bi odkorakale v skupni internat! Čim zrelejša je žena, čim bolj si je znala izšolati okus, tem manj se bo ozirala na modo in se bo bolj individualno nosila. S tem daje svoji osebnosti posebno noto in je lepa.

Izpopolnitev lepote je potem nega obraza, polti, rok itd. Malenkosti tvorijo skladno celoto. Tega ne smemo nikoli pozabiti.

ab

Ali je gospodinji potreben mikroskop, da določi razliko med navadno praženim ječmenom in «Kneippovo»? Ne, ker se to lahko vidi tudi s prostim očesom, ako zrno zdrobimo. Navadno praženi ječmen ima rumenkasto, močnato jedro (praženo moko), medtem ko je jedro «Kneippove kave» temnorjavo od karameliziranega sladnega sladkorja, ki daje kavi redilnost in fin okus.

ŠIRITE
»ŽENO IN DOM«

KATERA IZMED VAS ŽELI IZGLEDATI MLADA?

*Senzacionalna
iznajdba
s pomočjo katere*
**IZGINJAJO
GUBE**

Žene 50 let
lahko izgledajo
kakor da šte-
ejo samo 35
let.

Nov dragocen ekstrakt kožnih celic — ravno tak kakor vitalni elementi v koži zdravega mladega dekleta. Odkril ga je glasoviti dermatolog, ki ga je pridobil iz skrbno izbranih mladih živali. Ta ekstrakt, imenovan »Biocel«, je zdaj v rožnati hrani za kožo Tokalon. Uporabljajte jo vsak večer. V vsakem trenutku Vašega spanja bo Vaša koža srkala te vitalne elemente. Vsako jutro, ko se zbudite, je Vaša koža jasnejša, svežja, bolj gladka — mlajša. Čez dan uporabljajte belo, nemastno kremo Tokalon. S to preprosto nego lepote lahko vsaka žena doseže, da bo videti za deset let mlajša, ter lahko dobi čudovito kožo in polt, s kakršno bi se mogla ponašati vsaka mladenka. S hranami za kožo Tokalon so uspešni učinki vsekakor zajemčeni, ali pa se denar vrne.

**Napravite
ta
POIZKUS!**

Otroci!

Sinček (bolnemu očetu): «Očka, pokaži mi jezik!»

Oče: «Zakaj?»

Sinček: «Rad bi videl dušo — gospod doktor je rekel, da jo imaš na jeziku...»

Pouk.

Oče: «Mihec, opažam, da začenjaš lagati... To je zelo, zelo grdo! Govori vedno resnico, četudi bi ti zaradi tega grozila kakšna neprijetnost. Tudi za šalo ne smeš lagati! Ali mi oblubiš to?»

Sin: «Obljubim, očka.»

Oče: «No, dobro... Zdaj pojdi in se igray! Počakaj, poglej, kdo je zvonil — in če je krojač, reci, da me ni doma!»

Beseda na pravem mestu.

Sodnik: Čudim se, kako so mogli časopisi o našem predsedniku pisati, da je odšel na zasluženi počitek?!

Avskultant: «Ker je bil njegov počitek, dokler je še aktivno služil, nezaslužen.»

Kdo je kriv?

Lojzek (se uči zemljepis): «Poslušaj, očka, kje izvira Volga in kam se izliva?»

Oče (nejevoljen): «Ne vem — in nikar me ne jezi s takimi neumnimi vprašanji!»

Lojzek (jokaje): «Torej ti ne veš! Jaz bom pa jutri dobil zaradi tvoje nevednosti pri gospodu učitelju cvek!»

Najboljši kuhar je
JENA-steklo, ki ne poka na ognju!

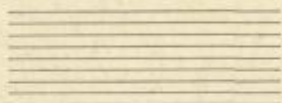
Posoda z neomejeno mož-
nostjo varčevanja je po ceni,
lepe oblike in se da prav
lahko čistiti. Ena posoda za
več jedi: za sladke, slane,
kuhane, pražene, cvrte in pe-
čene. Dober kuhar pripravlja
jedi v

JENA-STEKLU
ki ne poka na ognju!

Velika izbira oblik v vseh strokovnih trgovinah. — Tiskovine in pojasnila dobite brezplačno pri svojem trgovcu ali pri
Dr. Franjo Brössler, Ksaverska cesta 7a, Zagreb 12

PRAV TAKO, KAKOR TE OČI,
IMAJO SUGESTIVNO MOČ

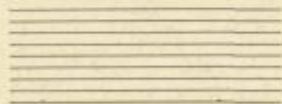
PROSPEKTI

ČE SO DOBRO SESTAV-
LJENI IN ČE IMAJO VAB-
LIVO BESEDILO TER ČE SO
LEPO TISKANI - Z DOBRI-
MI PROSPEKTI IN REKLAM-
NIMI TISKOVINAMI SI LAH-

KO PRIDOBITE VELIK KROG
NOVIH ODJEMALCEV -
TAKE TISKOVINE, KI VAM
PRIVEDEJO NOVE KUPCE
IN POVEČAJO PROMET,
VAM SESTAVI IN STISKA

GRAFIČNI ZAVOD

Delniška tiskarna d. d.

V LJUBLJANI

DALMATINOVA 8

TELEFON ŠTEV. 21-32